

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA POHOŘELICE, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Školní vzdělávací program

„Vlídna cesta k umění“

Prohlašujeme, že jsme zpracovali Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Pohořelice, příspěvkové organizace na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání vydaného MŠMT ČR, který byl vydán v Praze 31.5.2010 a nabyl účinnosti dne 1. 9. 2010. Tímto se ruší platnost Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy, který byl vydaný v roce 2023 a platný od 1. 9. 2023.

Autoři:

Hudební obor:

Farkaš Ivo - housle, viola, violoncello, kontrabas

Tesařová Ludmila – cimbál

Msc. Hladý Daniel - kytara, elektrická kytara, basová kytara

Mgr. Komosný Rostislav – elektronické klávesové nástroje, bicí nástroje

Komosný Rostislav - akordeon

Mgr. Bartoš Ivo, PhD. a Stanislav Skočík, DiS. - klavír

Šichová Zdeňka, dipl.um. – hudební nauka, sólový zpěv, sborový zpěv,
přípravná hudební výchova

Mgr. Šváb Jiří – trubka, lesní roh, tenor, baryton, trombon, tuba

BcA. Zapadlo Radek – zobcová flétna, příčná flétna, klarinet, saxofon

Výtvarný obor:

Mgr. Celnarová Hana - přípravné studium, základní studium I. a II. Stupně MgA.

Dubová Zuzana - Filmová tvorba základní studium I. a II. Stupně

Bc. Zárecká Eliška – Filmová příprava

Taneční obor:

Mgr. Zuzana Pašová - přípravné studium, základní studium I. a II. stupně

Literárně – dramatický obor:

Teodor Dlugoš - přípravné studium, základní studium I. a II. stupně

Vedení školy:

Zdeňka Šichová, dipl.um. - ředitelka

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Počet oborů, velikost	5
2.2 Historie školy, současnost	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Dlouholeté projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	7
3. Zaměření školy a její vize	8
4. Výchovné a vzdělávací strategie	8
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	11
5.1 Hudební obor	11
5.1.1 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova	12
5.1.2 Studijní zaměření Hra na klavír	14
5.1.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	25
5.1.4 Studijní zaměření Hra na akordeon	32
5.1.5 Studijní zaměření Hra na housle	38
5.1.5b Studijní zaměření Hra na violu	44
5.1.6 Studijní zaměření Hra na violoncello	50
5.1.7 Studijní zaměření Hra na kontrabas	56
5.1.8 Studijní zaměření Hra na cimbál	64
5.1.9 Studijní zaměření Hra na kytaru	71
5.1.10 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	77
5.1.11 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	83
5.1.12 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	90
5.1.13 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	96
5.1.14 Studijní zaměření Hra na klarinet	103
5.1.15 Studijní zaměření Hra na saxofon	110
5.1.16 Studijní zaměření Hra na trubku	117
5.1.17 Studijní zaměření Hra na tenor	124
5.1.18 Studijní zaměření Hra na baryton	130
5.1.19 Studijní zaměření Hra na trombon	136
5.1.20 Studijní zaměření Hra na tubu	142
5.1.21 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	148
5.1.22 Studijní zaměření Sólový zpěv	154
5.1.23 Vyučovací předmět Hudební nauka	163
5.2 Výtvarný obor	165
5.3 Taneční obor	176
5.4 Literárně – dramatický obor	183
6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	196
7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	196
8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	197

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Pohořelice,
příspěvkové organizace

Motivační název: „Vlídlná cesta k umění“

Předkladatel

Název školy: Základní umělecká škola Pohořelice, příspěvková organizace

Adresa školy: Školní 462, 691 23 Pohořelice

IČO: 708 51 212

Jméno a příjmení ředitelky: Zdeňka Šichová, dipl.um.

Kontakty:

Tel.: 774 488 898

E-mail: info@zuspohorelice.cz

Web: www.zuspohorelice.cz

Facebook: www.facebook.com/zuspohorelice

Zřizovatel

Název: Jihomoravský kraj

Adresa: Žerotínovo nám. 3/5, Brno 601 82

Kontakty:

Tel: 541 651 111

web: www.kr-jihomoravsky.cz

Platnost dokumentu

Datum platnosti od 1. 9. 2024

Podpis ředitelky

Zdeňka Šichová, dipl.um.

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Pohořelice nabízí výuku ve čtyřech oborech:

- hudební obor: 185 žáků
- výtvarný obor: 108 žáků
- taneční obor: 47 žáků
- literárně – dramatický obor: 18 žáků

Celková schválená kapacita školy – 360 žáků.

Výuka ve všech oborech probíhá:

- v přípravném studiu pro děti ve věku 5 - 6 let
- v základním studiu I. stupně pro děti a mládež ve věku 7 - 14 let
- v základním studiu II. stupně pro mládež ve věku od 14 let
- ve studiu pro dospělé

Škola má 2 odloučené pracoviště:

U Floriánka 57, 691 25, Vranovice

Komenského 1624, 691 23, Pohořelice

2.2 Historie, současnost;

O hudební škole v Pohořelicích je zmínka již v roce 1925, kdy se vyučovalo v místnostech sokolovny. Po osvobození zahájil vyučování v hudební škole ředitel Rudolf Zavadil, který založil městskou dechovou hudbu a byl jejím kapelníkem. Také založil a vedl velký pěvecký sbor. Po čtyřletém působení z Pohořelic odchází. Učitelé hudby na škole se často střídají.

V důsledku reformy hudebního školství vzniká z původní pobočky Hudební školy v Židlochovicích samostatná Lidová škola umění, jejíž ředitelkou byla jmenována Zdeňka Urbancová - Lidmilová. Pod jejím vedením se zúčastňují žáci krajských soutěží. LŠU je umístěna v bývalé židovské škole. Budova školy byla v roce 1967 důkladně opravena. V prostorném a opraveném objektu se LŠU rozvíjí. Vzniká oddělení výtvarné a taneční. V roce 1970 je zapsáno celkem 145 žáků a vyučuje 6 učitelů. Pod její správu spadá pobočka ve Vranovicích.

V současné době je ředitelkou školy Zdeňka Šichová. Do výuky jsou postupně zaváděny nové technologie a prvky inovativního vzdělávání. Byla provedena rekonstrukce podlahy tanečního sálu v Pohořelicích a také rekonstrukce některých tříd. Škola neustále pořizuje nové vybavení, abychom vytvořili příjemné a vstřícné prostředí pro vzdělávání i setkávání.

POBOČKY ŠKOLY

Vranovice

Pobočka ZUŠ Pohořelice ve Vranovicích byla založena roku 1946. Poté, co v předchozích letech změnila několikrát prostory, ve kterých vyučovala, pan starosta reagoval vstřícně na opakované žádosti pana ředitele a škola byla nabídnuta možnost přestěhovat se do prostor bývalého zdravotního střediska. Velmi rychle proběhly stavební úpravy a v prosinci 2002 zde byla zahájena výuka. Původně zde vyučoval pouze jeden učitel 17 žáků, avšak pobočka se velice rychle rozrostla. V roce 2008 došlo ke změnám, které způsobily, že výuka na pobočce Vranovice musela přemístit do prostor Základní školy a Obecního úřadu. V těchto místech setrvala až do srpna 2019, kdy došlo k dokončení Vzdělávacího centra U Floriánka č.p. 57 a od září 2019 probíhá vzdělávání v prostorách přizpůsobených přímo pro ZUŠ. V roce 2022 je vzděláváno v hlavních oborech na pobočce ve Vranovicích přes 100 žáků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy v Pohořelicích je složen z učitelů, kteří přinášejí do kolektivu novou invenci a energii. Odborným zaměřením i počtem učitelů plně pokrývá šíři nabídky pro vzdělávání ve všech uměleckých oborech a studijních zaměřeních.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ Pohořelice organizuje několik dlouhodobých projektů. Patří mezi ně Novoroční koncerty a Koncerty učitelů v Pohořelicích, koncerty pro Dům seniorů ve Vranovicích, Seniorpark Medlov, koncerty pro Denní stacionář pro postižené Gaudium v Brně. Ve spolupráci s městem Pohořelice pak škola každoročně organizuje hudební i taneční vystoupení, výstavy výtvarných prací a to v rámci kulturních akcí jako jsou například: Zahájení adventu, nebo Slavnosti města Pohořelice.

Od roku 2013 ZUŠ pravidelně pořádá muzikálové představení, do kterého zapojuje nejen žáky hudebního, ale také tanečního a výtvarného oboru.

Ve školním roce 2021/2022 byla zahájena spolupráce s rodiči formou společného vystupování s názvem Koncert NARUBY, kde učitelé, rodiče a žáci předvedou skladby různých žánrů.

V rámci mezinárodní spolupráce škola spolupracovala se ZUŠ v partnerském městě Brezová pod Bradlom (Slovensko). V průběhu tří let uskutečnila 2 rozsáhlé projekty. První z nich byl zaměřen pro žáky tanečního oddělení. Pod názvem Společné tóny tance se žáci oborů ZUŠ vzájemně seznamovali s folklorními prvky tance daných oblastí. Druhý projekt byl zaměřen na výtvarné oddělení obou ZUŠ. Obsahem projektu bylo seznámení se s keramikou oblasti Brezové pod

Bradlom a okolí. ZUŠ Pohořelice do Brezové přivezla šicí dílnu a umožnila žákům ze Slovenska vyzkoušet si šití oděvů, textilních doplňků, malování na hedvábí a techniku modrotisku.

Výsledkem projektu byla rozsáhlá módní přehlídka a výstava keramiky. ZUŠ Pohořelice se každoročně účastní soutěží vyhlášených MŠMT, na nichž zaznamenáváme vzestupnou tendenci úspěšnosti i v krajských kolech.

ZUŠ Pohořelice se také podílí na výměnných koncertech s jinými základními uměleckými školami v Jihomoravském kraji, například ZUŠ Ořechov a ZUŠ Židlochovice.

V letech 2018 – 2021 proběhlo několik projektů v rámci Šablon II. V současné době probíhají projekty v rámci šablon MŠMT OP JAK.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v budově, která byla v roce 1967 adaptována pro účely ZUŠ a je v majetku města Pohořelice.

Materiální vybavení školy je rozšiřováno a systematicky obnovováno. Škola disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, které si mohou žáci na určitou dobu zapůjčit.

V posledních letech proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy, úprava statiky budovy, elektroinstalace, výměna oken, topného systému, atd. Neustále probíhají výměny nábytku a úpravy interiérů, nákupy nových nástrojů, modernizace výpočetní techniky. Byla zrekonstruována také podlaha tanečního sálu novými parketami, kterou financovalo město Pohořelice. Dále byla z financí města Pohořelice zrekonstruována učebna č. 1, kde byla obnovena omítka a dodána nová podlahová krytina. Škola je ve většině tříd vybavena novým nábytkem a novými hudebními nástroji. V roce 2014 zavedla škola elektronickou dokumentaci.

Pobočka školy ve Vranovicích je nyní realizována v nově zrekonstruovaných prostorách Vzdělávacího centra U Floriánka. Vybavení této pobočky se stále obnovuje a doplňuje.

3. Zaměření školy a její vize

Cílem uměleckého vzdělávání naší školy není pouze připravovat děti a mládež pro uměleckou dráhu, ale především z nich vychovávat citově bohaté osobnosti, poskytovat jim základy uměleckého vzdělání a rozhled, naučit je poznávat kulturní hodnoty, vážit si jich a předávat je dalším generacím.

Chceme proto budovat školu:

- moderní, přístupnou novým myšlenkám a podnětům, otevřenou veškeré veřejnosti a zájemcům o vzdělání a umění
- školu, která bude vytvářet příležitost k rozvoji každého jedince, rozvíjet klíčové kompetence, u všech žáků budeme usilovat o co nejlepší umělecký růst profesní kvality
- školu, která bude mít příznivé školní klima charakterizované optimismem a vzájemnou důvěrou a podporou mezi vedením školy, učiteli, žáky školy a rodiči
- školu, která spolupracuje s dalšími institucemi na místní, regionální, i mezinárodní úrovni
- školu, na kterou bude každý rád vzpomínat a kam přivede svoje děti

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Naše žáky chceme na základě vypracovaného školního vzdělávacího programu vybavit souborem klíčových kompetencí na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a jsou uplatňovány všemi pedagogy školy ve výuce i mimo ni.

- pracujeme samostatně, ve dvojici, menší skupině nebo celé třídě
- zvykáme si na soustavnou svědomitou domácí přípravu
- jsme schopni hodnotit svou činnost (zpětné vazby, sebereflexe)
- vyjadřujeme své názory, nasloucháme druhým, diskutujeme, ptáme se, argumentujeme
- prezentujeme výsledky své práce před ostatními, před pedagogy i před další veřejností
- vyhledáváme informace z různých zdrojů, porovnáváme je a zpracováváme
- porovnáváme informace získané v jiných vzdělávacích zařízeních s informacemi získávanými v průběhu studia
- v rámci věkových možností navštěvujeme kulturní akce ve svém městě, regionu i mimo něj a sledujeme kulturní dění
- respektujeme národní tradice, chráníme kulturní a historické dědictví

Klíčové kompetence jsou „klíčem“ k úspěšnosti člověka v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i v osobním životě.

Úroveň klíčových kompetencí, kterých žáci dosáhnou na konci základního uměleckého vzdělávání na naší škole, nelze ještě považovat za ukončenou, ale takto získané kompetence tvoří žákův základ pro další celoživotní učení, ať již při vstupu na vyšší typ školy uměleckého zaměření, nebo při uplatňování získaných kompetencí v podmínkách amatérského uměleckého prostředí a nejen tam. Snahou pedagogického sboru školy bude, aby klíčové kompetence našich žáků

nestály vedle sebe izolovaně, ale aby se nejrůznějšími způsoby prolínaly a byly multifunkční. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Klíčové kompetence

Kompetence k umělecké komunikaci:

- žáky vedeme k zodpovědnosti za své vzdělávání s nutností jejich motivace pro celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl výuky a posilujeme pozitivní vztah k učení
- na začátku hodiny vždy seznámíme žáka s cílem hodiny, na konci s žákem zhodnotíme jeho dosažení
- vedeme žáka k samostatnosti a tvořivosti zejména při domácí přípravě, ale i v hodinách výuky
- učíme žáky vyhodnocovat jejich činnosti
- v naukových částech výuky učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých dostupných zdrojů – knihovna, internet, média
- tam, kde je to vhodné nebo kde to náplň studijního zaměření nebo předmětu vyžaduje, podporujeme používání výpočetní techniky
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi (nejen v hudebním oboru), čímž přispíváme k rozvíjení jeho individuálních dovedností
- nabízíme různé efektivní metody a formy učení (při cvičení na nástroj, tanečním, výtvarném i dramatickém projevu apod.) a učíme je žáky používat
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- učíme žáka nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva
- Učitel: jde příkladem, sám se stále vzdělává a tím motivuje žáka k celoživotnímu učení

Kompetence osobnostně sociální:

- u žáků rozvíjíme schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- učíme žáky pracovat v hudebních, tanečních a dramatických souborech, výtvarných týmech
- učíme je respektovat nutnost svědomité individuální přípravy, jako jednu ze základních podmínek úspěšné práce v souboru - týmu
- upevňujeme v žácích vědomí zodpovědnosti za úroveň vlastní individuální přípravy ve společný prospěch celého souboru - týmu
- pěstujeme v žácích pocit sounáležitosti, vzájemné úcty, tolerance a přátelství
- vedeme žáky k otevřené diskusi v souboru - týmu a umožňujeme jim vyjádřit se k vlastním i kolektivním úspěchům či neúspěchům
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu
- netolerujeme projevy sociální nadřazenosti

- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy v týmu či souboru mezi žáky navzájem i vztahy učitel – žák
- zveme rodiče do výuky, na akce školy, pořádáme Dny otevřených dveří
- spoluvytvářením vnitřních pravidel školy a třídy nepřímo vedeme žáky k chápání a respektování zákonů a společenských norem a k uvědomování si svých práv a povinností
- Učitel: při jednání s druhými přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, respektuje práci i odpovědnost ostatních, podporuje spolupráci členů pedagogického sboru, upřednostňuje zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy

Kompetence kulturní:

- uměleckou a kulturní reprezentací školy žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojovat do dění ve městě, regionu
- vedeme žáky k vytváření vlastních školních tradic
- návštěvami společenských kulturních akcí pěstujeme u žáků úctu ke kulturnímu dědictví českého národa, k národním tradicím (toto platí i pro kulturní dědictví kteréhokoliv jiného národa)
- v rámci výuky pořádáme zájezdy a exkurze
- využíváme nabídek regionálních profesionálních i amatérských kulturních akcí
- po návštěvě kulturní akce s žáky diskutujeme o shlédnuté akci, v tomto směru žáky učíme demokratickému vyjádření svého názoru a jeho obhajobě
- Učitel jde příkladem, sám se účastní kulturních akcí, má přehled o kulturním v dění regionu, státu i ve světě

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Hudební obor

Charakteristika hudebního oboru

Naším cílem je naučit žáky využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Klademe přitom důraz na integrální vzdělávání, aktivní přístup při interpretaci, vlastní tvorbu, poznávání hudební kultury a osvojení si základních teoretických znalostí.

S hudebním vzděláváním se snažíme začít již v nejužším věku, aby se u žáka vypěstovali dostatečně silné charakterové vlastnosti, které mu umožní vytrvat ve studiu po celý vzdělávací cyklus a úspěšně zvládnout stoupající studijní nároky a technické problémy.

Začlenění do souborové hry pomáhá překlenout období puberty, které si vyžaduje podporu a uznání v kolektivu podobně smýšlejících dětí.

Výuka na hudebním oboru se člení na přípravné studium pro děti od 5 let, I. stupeň základního studia pro děti od 7 let, II. stupeň základního studia pro děti od 14 let a studium pro dospělé.

Žáci jsou přijímáni formou průzkumu hudebních schopností a následně zápisu nebo jen zápisu.

Nově přijatí žáci starší než 14 let, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia, jsou zařazováni do přípravného ročníku II. stupně základního studia. Obsah studijního plánu stanoví pedagog, v návaznosti na aktuální stav a individuální vzdělávací potřeby a zaměření konkrétního studenta a schválí ředitel školy.

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy. Výuka se uskutečňuje v rozsahu nejméně jedné hodiny týdně individuální hře na nástroj. O případném rozšíření učebního plánu o další předměty rozhodne učitel žáka po předchozím souhlasu ředitele školy.

5.1.1 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova

Charakteristika přípravného studia

Přípravné studium je určeno pro děti od 5 let a má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru.

Děti se zde seznamují s hudbou hravou formou v hodinách přípravné hudební výchovy nebo při hře na již zvolený hudební nástroj. Vyučující rozvíjí hudební schopnosti, dovednosti a návyky dítěte: hudební představitost (rytmicko-melodickou, dynamickou, tonální), smysl pro metrum a tempo, pro barvu tónu a hudební výraz, rozvíjení hudební paměti, elementární pěvecké návyky a seznámení s nezákladnějšími hudebními pojmy.

Nabízíme 2 varianty přípravného studia:

Varianta č. 1

Jedná se o dvouleté přípravné studium s možností hry na nástroj pro žáky od 5 let: Průběh výuky vyučovacího předmětu Příprava ke hře na nástroj nebo Přípravná hlasová výchova se odehrává individuálně, nebo ve skupině max. 5 žáků.

Učební plán - Varianta č. 1 dvouleté přípravné studium	Týdenní hodinová dotace 1. rok	
	1. pololetí	2. pololetí
Název vyučovacího předmětu:		
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj nebo přípravná hlasová výchova	1	1
	Týdenní hodinová dotace 2. rok	
Název vyučovacího předmětu:	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj nebo přípravná hlasová výchova	1	1

Varianta č. 2 - studium je určené dětem od 6 let.

Jedná se o jednoleté přípravné studium s možností hry na nástroj od 1. pololetí školního roku. Výuka vyučovacího předmětu. Průběh výuky vyučovacího předmětu Příprava ke hře na nástroj nebo Přípravná hlasová výchova se odehrává individuálně, nebo ve skupině max. 5 žáků.

Učební plán - Varianta č. 2 jednoleté přípravné studium	Týdenní hodinová dotace	
	1. pololetí	2. pololetí
Název vyučovacího předmětu:		
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj nebo přípravná hlasová výchova	1	1

Učební osnovy

Předmět: Přípravná hudební výchova

Žák

- správně zopakuje interpretovaný rytmický úsek
- správně zopakuje interpretovaný melodický úsek
- určí noty c1-h1
- určí noty celá, půlová, čtvrtěová
- nakreslí houslový klíč
- zazpívá jednoduchou píseň s doprovodem
- pojmenuje nejznámější hudební nástroje

Poznámka:

Školní ročníkové výstupy jednotlivých nástrojů přípravného studia I. stupně jsou obsaženy v samostatných kapitolách u jednotlivých studijních zaměření.

5.1.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Studium hry na klavír nabízí široké spektrum možností vzdělávání žáků v sólové a souborové hře, včetně výcviku v doprovodu zpěvu. Klavír je pro svou univerzalitu široce využitelným nástrojem pro zájmovou hudební činnost, a způsobilost hry na klavír je v hudebním oboru důležitým předpokladem pro uplatnění v celé řadě profesních specializací. To vše zvyšuje význam studia klavírní hry v hudebním vzdělávání. Navrhované osnovy vedou žáky k postupnému ovládnutí základní a pokročilé klavírní techniky, k rozvoji jejich hudebnosti, k samostatnému studiu skladeb rozdílných stylových epoch a k lepšímu porozumění jejich obsahu a uspořádání, čímž přispívají k vytváření trvale pozitivního a dlouhodobě aktivního vztahu žáků k hudbě. Základem pedagogického působení učitelů je individuální přístup k žákům s ohledem na jejich schopnosti a možnosti, v těsné spolupráci s jejich rodiči a v souladu se záměry ŠVP. Výuka probíhá jednou až dvakrát týdně. Její přirozenou součástí je anticipace a rozvíjení poznatků podávaných žákům v rámci vyučovacího předmětu Hudební nauka a jejich praktická aplikace při klavírní hře. Pozornost je věnována také nácviku improvizace, která rozvíjí hudební tvořivost a představivost žáků, posiluje jejich schopnost pohotového klavírního doprovodu a usnadňuje jim rychlejší proniknutí do struktur studovaných skladeb. Součástí výuky hry na klavír je i hra z listu. Žáci vystupují na školních akcích, koncertech a soutěžích. S doprovodem učitelů mohou navštěvovat i jiné hudební události a obohacovat tím své hudební povědomí a cítění.

1.1.1 Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření – viz učební plán Přípravného studia I. Stupně

1.1.3 Učební osnovy

Předmět: Hra na klavír

Žák

- je obeznámen se základním využitím nástroje a jeho hudební funkcí zná a používá správný způsob sezení u nástroje
- umí na klaviatuře zaujmout správné postavení rukou a prstů a dodržovat ho při hře poznává krásu a bohatství klavírního zvuku a usiluje o znělý tón, zároveň
- objevuje rozmanité možnosti jeho síly a délky v závislosti na zvoleném úhozu
- uvědomuje si váhu ruky, provádí s ní uvolňovací cvičení a učí se hrát zpevněnými prsty s pružným zápěstím
- rozeznává směr melodie a je schopen základní orientace na klaviatuře pomocí znalosti názvů tónů a kláves, tvořících stupnici C dur
- se v pětiprstové poloze postupně učí vázat dva a více tónů za sebou (výcvik legata jako základního klavírního úhozu)

- vnímá délku tónů a pomlky v závislosti na daném taktu a zvoleném tempu a učí se správně počítat a dodržovat taktové doby
- hraje jednoduché lidové písně jednou rukou či oběma rukama (melodie hraná
- v unisonu v oktávovém odstupu nebo jednohlasně při jejím rozdělení mezi 2 ruce), doprovodí melodii dudáckou kvintou, pamatuje si zahranou melodii, případně i její doprovod, a dokáže svou hru plynule zopakovat
- zkouší zahrát již naučenou písničku či skladbičku od jiného tónu (transpozice)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu a učí se z něj zahrát noty jak v houslovém, tak v basovém klíči
- rozeznává durový a mollový tónorod, vnímá a rozlišuje tempo (rychlé, střední nebo pomalé), rytmus (sudý nebo lichý) a převažující náladu a typy studovaných písní
- a skladbiček (veselé, smutné, taneční, pochodové apod.)
- hraje s učitelem čtyřručně

1.2 Základní studium I. stupně

1.2.1 Učební plán: Hra na klavír

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Klavírní praxe	-	-	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Soubořová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

1.2.1 Učební osnovy

Předmět: Hra na klavír

1. ročník Žák

- pojmenuje hlavní části nástroje
- osvojí si správné návyky při hře na nástroj (přirozené sezení s rovnými zády a pevnou oporou nohou bez zbytečného napětí, neprohýbající se prsty s palci na klávesách při pružném a elastickém zápěstí, úhoz využívající ve vyšší dynamice přednostně váhu rukou přenášenou do zpevněných prstů)
- se postupně naučí používat 2 základní druhy úhozu – legato a staccato, později i přechod mezi nimi – portamento (portato)
- umí podkládat palec a zahrát durovou stupnici přes jednu oktávu každou rukou zvlášť tam a zpět
- začíná používat prolongovací pedál
- zná a umí používat základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- spojuje jednoduchý notový zápis v houslovém i basovém klíči s orientací na klaviatuře
- se orientuje v základních hudebních útvarech (nota a pomlka celá, půlová, čtvrtová, takt 2/4, 3/4, 4/4 ad.)
- má představu o významu hudebních pojmů jako jsou repetice, prima a seconda volta, koruna apod., rozeznává a chápe jejich grafické označení
- doprovází lidové písně použitím dudácké kvinty, popř. tříhlasými akordy položené (tenuto) nebo v rozkladu
- zkouší jednoduchou melodii nebo nastudovanou písničku či skladbičku podle sluchu transponovat, čili zahrát od jiného než původního tónu
- hraje se svým učitelem nebo se zkušenějším žákem part Primo snadné čtyřruční skladby, hraje z not i z paměti

2. ročník Žák

- používá při své klavírní hře správné postavení rukou spolu s potřebným uvolněním těla
- zahraje durovou stupnici přes 2 oktávy tam a zpět a tónický kvintakord s obraty k dané stupnici každou rukou zvlášť
- rozvíjí nezávislost rukou, učí se provádět rychlejší změny polohy rukou na klaviatuře
- má povědomí o základních tempových označeních (Andante, Moderato, Allegro, accelerando, ritardando) a dokáže se jimi ve své hře řídit
- využívá při hře dynamická rozlišení uvedená v zápisu skladby (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zvládá hru jednoduchých dvojhmatů (dvojice tercií v dlouhých hodnotách)
- při samostatné hře nejjednodušších doprovodů využívá harmonické funkce T, D, S ve formě jejich basových tónů se učí rychleji přečíst noty v houslovém a basovém klíči a hrát podle nich
- zahraje z paměti jednoduchou skladbičku

3. ročník Žák

- zahraje durovou stupnici přes 2 oktávy v protipohybu, tónický kvintakord s obraty k dané stupnici každou rukou zvlášť a mollovou stupnici (harmonickou, melodickou) s akordy každou rukou zvlášť
- rozvíjí hru dvojhmatů
- v přednesových skladbách odpovídajících jeho věku a hráčské vyspělosti uplatňuje hru pokládaných a/nebo rozkládaných trojhlasých akordů
- při samostatné hře náročnějších doprovodů využívá akordů základních harmonických funkcí T, D a S v základních tvarech a/nebo v obratech
- hraje jednoduché polyfonické skladby
- seznamuje se s hrou jednoduchých melodických ozdob (příraz, nátryl, trylek, mordent)
- při hře aplikuje synkopický pedál
- tvoří znělý tón a rozvíjí sluchovou sebekontrolu
- hraje z listu v pětiprstové poloze
- rozvíjí schopnost většího dynamického rozlišení
- chápe a umí realizovat nejčastější agogická označení (ritardando, accelerando) a dodržovat zvolené tempo
- hraje s učitelem skladby ve čtyřruční úpravě, zahraje z paměti přednesovou skladbu

4. ročník Žák

- zahraje durovou a mollovou stupnici přes 2 oktávy v protipohybu a tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, malý rozklad)
- rozvíjí jednotlivé druhy klavírní techniky na vybraných etudách
- zahraje dvouhlasou polyfonickou skladbu
- při doprovodu melodie používá základní harmonické funkce T, D, S jako položené nebo rozložené akordy, zároveň se učí přečíst a zahrát související akordové značky
- zvládá náročnější rytmy, jako je triola, synkopa a tečkovaný rytmus
- poznává další přednesová a technická označení (např. cantabile, dolce, giocoso, glissando aj.)
- zahraje náročnější skladbu ve čtyřruční úpravě s učitelem nebo dalším žákem
- zahraje z listu jednoduchou skladbičku
- transponuje jednoduché hudební útvary
- veřejně se prezentuje skladbou hranou na školním vystoupení z paměti ročník Žák
- zahraje durovou a mollovou stupnici přes 2 oktávy v protipohybu a rovném pohybu v rychlejším tempu, tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, malý rozklad s přidanou oktávou)
- pokračuje ve studiu technických prvků obsažených ve vybraných instruktivních a přednesových skladbách
- orientuje se v běžných hudebních formách klavírní literatury, rozlišuje jednotlivá hudební období (baroko, klasicismus, romantismus, moderna vč. jazzu a popu) a zahraje po jedné skladbě alespoň ze dvou těchto období s adekvátním hudebním výrazem, agogikou a pedalizací
- samostatně improvizuje na elementární úrovni harmonicko-rytmický doprovod k dané

melodii na podkladě základních harmonických funkcí, popř. jejich akordických značek, spolu s transpozicí tohoto doprovodu a příslušné melodie

- nadále se zdokonaluje ve čtyřruční hře, též ve hře z listu
- veřejně se prezentuje skladbou hranou na veřejnosti zpaměti

5. ročník Žák

- zahraje durovou a mollovou stupnici přes 2 oktávy v protipohybu a rovném pohybu v rychlejším tempu, tónický kvintakord s obraty (tenuto, staccato, malý rozklad s přidanou oktávou)
- pokračuje ve studiu technických prvků obsažených ve vybraných instruktivních a přednesových skladbách
- orientuje se v běžných hudebních formách klavírní literatury, rozlišuje jednotlivá hudební období (baroko, klasicismus, romantismus, moderna vč. jazzu a popu) a zahraje po jedné skladbě alespoň ze dvou těchto období s adekvátním hudebním výrazem, agogikou a pedalizací
- samostatně improvizuje na elementární úrovni harmonicko-rytmický doprovod k dané melodii na podkladě základních harmonických funkcí, popř. jejich akordických značek, spolu s transpozicí tohoto doprovodu a příslušné melodie
- nadále se zdokonaluje ve čtyřruční hře a též ve hře z listu
- veřejně se prezentuje skladbou hranou na veřejnosti zpaměti

6. ročník Žák

- zahraje v rychlejším tempu durovou a mollovou stupnici v kombinovaném pohybu, k tomu příslušný tónický kvintakord s obraty tenuto, staccato a ve velkém rozkladu
- nacvičuje skoky a změny polohy rukou, trylky a hru dalších melodických ozdob, dvojhmaty s dynamickým zvýrazněním horního hlasu, akordickou hru v obou rukou a další technické prvky vyšší náročnosti, obsažené v instruktivní a/nebo přednesové literatuře
- zahraje náročnější polyfonní skladbu s využitím tiché výměny prstů a zpěvného legata
- reaguje kreativně na předepsanou dynamiku, agogiku, tempová označení a frázování
- zahraje dle svých individuálních schopností skladby dosud nehraných stylů a žánrů
- samostatně improvizuje harmonicko-rytmický doprovod melodie na podkladě základních a vedlejších harmonických funkcí, popř. s využitím jejich akordických značek, spolu s transpozicí tohoto doprovodu a dané melodie
- hraje z listu čtyřruční skladby s učitelem nebo jiným žákem, a to i jejich doprovodné party (Secondo)

7. ročník Žák

- pokračuje ve studiu stupnic a akordů a v nácvičku technicky náročnějších skladeb instruktivního charakteru
- zkouší improvizovat doprovod k dané melodii (včetně jednoduché přede hry, mezihry a dohry), korespondující s hudebním charakterem dané předlohy
- se aktivně účastní čtyřruční nebo souborové hry
- nacvičí program pro závěrečné (absolventské) vystoupení a přednesem nastudované klavírní hudby zúročí kompetence a zkušenosti, získané během celého dosavadního

studia klavírní hry, přičemž prokáže úroveň svých technických dovedností a schopnost procítěného uměleckého projevu

- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením ve formě aktivní účasti na absolventském koncertu, školním večírku nebo při závěrečné zkoušce před komisí

Učební osnovy

Předmět: Klavírní praxe

Žák

- při společné hře jednodušších i náročnějších skladeb pro čtyřruční klavír dosahuje vyrovnané souhry s jiným žákem, dodržuje zvolená tempa, naslouchá hře klavírního partnera a zároveň neztrácí ze zřetele svůj vlastní part, který interpretuje v zájmu co nejlepšího vyznění hudebního celku
- rozlišuje v kompozici hlavní hlas a doprovod a tento rozdíl ve své hře adekvátním způsobem vyjádří
- při sólovém nácvičku a při čtyřruční hře se zdokonaluje ve hře z listu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na klavír

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na klavír	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na klavír. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na klavír.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na klavír

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klavír	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Klavírní praxe	1	1	1	1
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na klavír

1. ročník Žák

- hraje v rychlejším tempu durové a mollové stupnice v kombinovaném pohybu a k nim příslušný tónický kvintakord s obraty tenuto, staccato a ve velkém rozkladu oběma rukama současně
- nacvičí dvě technicky náročnější etudy, z toho alespoň jednu Cramerovu
- se zdokonaluje v polyfonní hře studiem a přednesem vícehlasé skladby
- nastuduje jednu nebo více přednesových skladeb přiměřené délky a náročnosti
- se stále zdokonaluje ve hře z listu

PŘEDNES:

- zahraje alespoň 1 skladbu z paměti
- samostatně pracuje s dynamikou a agogikou, vytváří si sám prstoklady a pedalizaci
- samostatně nastuduje menší skladbu

IMPROVIZACE:

- odposlouchá a zahraje jednoduchou, popř. známou melodii a harmonický doprovod k ní
- vytváří doprovody k lidovým a jiným písním podle akordových značek a je schopen zahrát je i s danou melodií v jiné než originální tónině (transpozice)

2. ročník Žák

- pokračuje ve hře durových a mollových stupnic v kombinovaném pohybu v rychlejším tempu, nyní v obtížnějších tóninách s větším počtem předznamenání, hraje též příslušný tónický kvintakord s obraty tenuto, staccato a ve velkém rozkladu oběma rukama dohromady a dále příslušný dominantní septakord tenuto, staccato a v malém rozkladu každou rukou zvlášť
- nastuduje další dvě technicky náročnější etudy, z toho opět alespoň jednu Cramerovu
- nastuduje náročnější polyfonní skladbu J. S. Bacha, G. F. Händela nebo jiného barokního mistra s hojnějším výskytem melodických ozdob
- nastuduje jednu nebo více přednesových skladeb přiměřené délky a náročnosti z období klasicismu, romantismu nebo postromantických hudebních stylů 20. a 21. století
- zdokonaluje se ve hře z listu PŘEDNES:
- zahraje alespoň 1 skladbu z paměti
- si vytváří samostatný náhled na řešení technických obtíží studovaných skladeb a na jejich umělecké pojetí, své názory si dále tříbí, vyjasňuje a upřesňuje v dialogu se svým pedagogem
- se při interpretaci snaží o plastické vedení důležitých melodických hlasů a o dynamické odstínění jednotlivých zvukových rovin skladby (základní basová linie,

harmonicko-rytmický střed, melodický diskant)

- si uvědomuje rozdíly mezi drobnou pianistickou prací na nejmenších detailech skladby a vyšším uměním skloubení jednotlivých elementů a částí kompozice v působivý interpretační celek, proto se snaží při svém studiu obojí efektivně spojit a dospět k vyváženému uměleckému tvaru
- cvičí se ve schopnosti zapamatovat si a zahrát slyšenou melodii, najít k ní vhodný akordický podklad a vytvořit z něj dobře znějící stylizovaný doprovod
- s pomocí učitele harmonizuje lidové a populární písně s využitím hlavních a vedlejších harmonických funkcí, popř. mimotonálních dominant
- se cvičí ve hře podle akordových značek a v transpozicích

3. ročník Žák

- hraje durové a mollové stupnice v kombinovaném pohybu v živých tempech, s akordy tóniky a dominantního septakordu hranými tenuto, staccato a v rozkladech
- nastuduje další dvě technicky náročnější etudy (Czerny, Cramer), klavírní techniku rozvíjí též pomocí prstových cvičení (Schmitt, Hanon)
- zvládá náročnější technické prvky (oktávy, tercie a sexty, skoky, repetiční technika, křížení rukou ad.)
- zvládá náročnější rytmy (2:3, 3:2, kvintoly ad.)
- se nadále zdokonaluje ve hře z listu

PŘEDNES:

- usiluje o co nejjistější technické zvládnutí hraných skladeb v zájmu soustředění pozornosti na umělecký přednes
- dokáže samostatně pracovat s dynamikou, agogikou a pedalizací
- si osvojuje a upevňuje správné interpretační a osobnostní návyky vedoucí k úspěšné interpretaci i ve ztížených psychologických podmínkách veřejného vystoupení (pravidelný a časově intenzivní nácvik u nástroje, zdravá životospráva, kulturní a všeobecný rozhled)
- nastuduje alespoň po jedné přednesové skladbě ze dvou různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus, 20. až 21. st. včetně populární hudby a jazzu)
- nastuduje alespoň 1 skladbu z paměti

IMPROVIZACE:

- dále rozvíjí svou harmonickou, melodickou a rytmickou představivost a schopnost rychlé adaptace na požadavky hudební praxe prostřednictvím harmonizace písní a/nebo jiných melodií, jejich transpozicemi do různých tónin, obohacováním o krátké přede hry, mezihry a dohry a vytvářením ucelených doprovodů, to vše též na základě akordových značek

4. ročník Žák

- se v posledním roce svého studia na ZUŠ zabývá především nácvičkou programu na své závěrečné vystoupení, které se uskuteční na absolventského koncertu,
- se dle svých možností a schopností a potřeb školy i nadále věnuje souborové hře
- i nadále rozvíjí a udržuje svou klavírní techniku nácvičkou instruktivní literatury, věnuje se stále také improvizaci a hře z listu
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením ve formě aktivní účasti na absolventském koncertu, školním večírku nebo při závěrečné zkoušce před komisí

1.2.2 Učební osnovy

Předmět: Klavírní praxe

Žák

- využívá poznatky a dovednosti ze své individuální nástrojové výuky hraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- spolupracuje se svým spoluhráčem, je schopen ho poslouchat, odpoutat se od
- vlastního partu, nalézat porozumění rytmické i výrazové učí se zodpovědnosti za společné dílo

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici

- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesení ho do třídní knihy.

5.1.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Pojmem elektronické klávesové nástroje se označují nástroje, jejichž zvuk je vytvářen elektronicky. Tyto nástroje jsou moderní, víceúčelové a uplatňují se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem hudebním nástrojům a zpěvu, v souborové i taneční hudbě. Při výuce hry na EKN si žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrůznějších období a stylů.

Učební osnovy

Předmět: Hra na elektronické klávesové nástroje

Žák:

- je schopen zaujmout správné držení těla při hře
- má správně postavenou pravou i levou ruku
- dokáže se orientovat na klaviatuře pomocí bílých a černých kláves
- hraje jednoduché melodie lidových písní v rozsahu c1 – g1 (z not i z paměti)
- dokáže ovládat základní funkce nástroje

Základní studium I. Stupně

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Klavírní praxe	-	-	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Soubořová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na EKN

1. ročník Žák

- zná hudební nástroj a jeho části, dokáže ovládat jeho základní funkce a nastavení
- upevňuje si správné návyky – správné sezení, uvolněné ruce, techniku úhozu a tvoření tónu
- dokáže spojit nejjednodušší notový zápis s orientací na klaviatuře
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- hraje jednoduché skladby v rozmezí c1 – c2
- v levé ruce je schopen akordického doprovodu C, G, F dur
- je schopen souhry s doprovodem učitele
- chápe rytmické členění v rozmezí celých, půlových, čtvrtových a osminových
- hraje durové stupnice + tonický kvintakord C, G, D, A, E dur přes jednu oktávu každou rukou zvlášť

2. ročník Žák

- dále upevňuje správné návyky – správné sezení, uvolněné ruce, technika úhozu a tvoření tónu
- hraje mollové stupnice do 3b a durové stupnice C, G, D, A, E, F + tonický kvintakord s obraty v rovném pohybu
- rozvíjí prstovou techniku hrou jednoduchých klavírních cvičení a hrou lidových písní a skladeb s automatickým doprovodem v levé ruce
- ovládá hru legato, staccato, portamento
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, DC al fine, akcent, triola, DS al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z paměti
- samostatně ovládá nastavení a funkce nástroje

3. ročník Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, postavení pravé a levé ruky)
- ovládá základní notaci a orientaci na klaviatuře od g – G2
- hraje durové stupnice 2 oktávy rovný pohyb, mollové do 4 křížků + tonický kvintakord s obraty
- dokáže rozlišit dynamiku f, mp, p
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- hraje jednoduché skladby různých žánrových období (baroko, klasika, 20. století, populární hudba)
- má osvojeny základní znalosti o volbě vhodného doprovodného rytmu, tempa a zvuku

4. ročník Žák

- ovládá durové stupnice rovně, protipohyb, mollové do 4b + tonický kvintakord s obraty
- ovládá triolu, synkopu, příraz, mordent, nátryl, obal
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)
- doprovodí skladbu dle vlastního výběru
- uplatňuje svoje schopnosti v souborové hře

5. ročník Žák

- ovládá stupnice do 4 křížků a 4 b
- chápe a dokáže interpretovat rytmické členění osmina s tečkou a synkopa
- orientuje se v akordových značkách dur, moll, D7, dim, +, rozumí principu jejich tvoření
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách

- rozlišuje jednotlivá hudební období
- hraje skladby různých období a žánrů (období baroka, klasiky, 20. století)

6. ročník Žák

- je schopen se stále jasněji a samostatněji orientovat v notovém zápise
- je schopen zahrát složitější útvary z listu
- ovládá základní nástrojovou techniku (vrstvení zvuků, ukládání nastavení atd.)
- sám si vyhledává skladby, které chce interpretovat
- zná orientačně další styly a žánry

7. ročník Žák

- je schopen samostatného nácvičku a interpretace skladby
  - orientuje se v hlavních hudebních obdobích a žánrech
  - hraje skladby různých období a žánrů
  - aktivně se účastní čtyřruční nebo souborové hry
  - prokazuje osobní zájem o nástroj a hudbu všeobecně
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Klavírní praxe

Žák

- využívá poznatky a dovednosti ze své individuální nástrojové výuky hraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- spolupracuje se svým spoluhráčem, je schopen ho poslouchat, odpoutat se od
- vlastního partu, nalézat porozumění rytmické i výrazové učí se zodpovědnosti za společné dílo

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu
-

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na EKN

Vyučovací předmět 1. ročník

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na EKN	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na EKN. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na EKN.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na EKN

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na EKN	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Klavírní praxe	1	1	1	1
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na EKN

1. a 2. ročník Žák

- projevuje stále větší samostatnost při výběru skladeb, jejím nácvičku a interpretaci
- ovládá nástrojovou techniku, kvalitu tónu a výrazu, celkového zvuku
- dokáže analyzovat skladbu
- ovládá tvoření akordů dur, moll, 7, dmi, maj, dokáže je využít v doprovodu
- je schopen elementární improvizace
- má orientační znalost všech druhů běžně užívaných klávesových nástrojů
- získává praktické zkušenosti ve hře v různých hudebních tělesech

3. a 4. ročník Žák

- projevuje samostatnost a osobní iniciativu ve hře v souborech, nebo jiných hudebních tělesech
- je schopen rozeznat nejrůznější žánry a styly různých období
- plně využívá získaných znalostí a vědomostí

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Klavírní praxe

Žák

- využívá poznatky a dovednosti ze své individuální nástrojové výuky hraje skladby různých stylů a žánrů přiměřené jeho věku a schopnostem
- spolupracuje se svým spoluhráčem, je schopen ho poslouchat, odpoutat se od
- vlastního partu, nalézat porozumění rytmické i výrazové učí se zodpovědnosti za společné dílo

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5.1.4 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj plní akordeon v hudebním životě funkci jak samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Výuka koncipovaná na nových principech dává žákům takové odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na akordeon

Žák:

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- orientuje se v rozsahu pěti tónů v klávesové části a zná 4 tóny v základní řadě basů dle svých schopností zvládne zahrát jednoduchou lidovou píseň

Základní studium I. Stupně Učební plán: Hra na akordeon

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na akordeon

1. ročník Žák

- zahraje jednoduché lidové písně pravou rukou s doprovodem levé ruky
- zvládá vedení měchu a postavení rukou
- dbá na správné sezení a držení nástroje
- rozlišuje tempo – pomalu, rychle
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- rozšiřuje pětitónový rozsah podle svých schopností
- zvládá hru společně oběma rukama
- rozlišuje základní dynamické značky - forte, piano
- hraje podle dynamických značek - f, p, crescendo, decrescendo
- zahraje stupnici C dur podle svých schopností každou rukou zvlášť
- zvládá plynulé vedení měchu podle značek
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, DC al fine, akcent, triola, DS al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové

3. ročník Žák

- zdokonaluje samostatnost a nezávislost rukou
- rozlišuje a zvládá hru legato a staccato
- zahraje durovou stupnici se základním akordem a jeho obraty
- každou rukou zvlášť
- interpretuje jednoduché skladby z paměti dle svých schopností
- zvládá základy dvojhlasé hry
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- zapojuje se do kolektivní hry

4. ročník Žák

- je schopen dynamického odstínění hry
- při hře používá mollové akordy
- zahraje skladby různých stylových období v rámci svých schopností zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)

- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- zdokonaluje kulturu tónu pomocí měchové techniky
- uplatňuje při hře rejstříkovou techniku
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem podle akordických značek
- zvládá přepínání rejstříků během hry
- zahraje stupnice a technická cvičení v rychlejších tempech
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- hrou stupnic a etud zdokonaluje své technické schopnosti
- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- zdokonaluje orientaci v notovém zápise formou hry z listu vybraných skladeb
- zvládá transpozici jednoduché lidové písně
- zahraje složitější skladbu z paměti

7. ročník Žák

- orientuje se s jistotou při hře v melodické i basové části nástroje (podle typu a možnosti nástroje)
- podílí se na výběru skladeb
- dokáže z větší části samostatně nastudovat vybranou skladbu
- umí posoudit vlastní výkon sluchovou sebekontrolou
- aktivně se účastní souborové hry

ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku

- studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na akordeon

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na akordeon	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na akordeon. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na akordeon.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na akordeon

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Předmět: Hra na akordeon

1. a 2. ročník Žák

- rozlišuje hru různých žánrů a stylů
- tvoří měkké a ostré nasazení tónu
- vhodným způsobem používá a zdokonaluje rejstříkovou techniku
- při hře využívá základy artikulační techniky
- ví, jak si počínat při hře podle akordických značek
- z paměti interpretuje vybrané skladby
- je schopen samostatně pracovat na tvorbě prstokladů tak, aby vyhovovaly jeho vlastním dispozicím a potřebám

3. a 4. ročník Žák

- zvládne kultivované ukončení tónu a využívá střídavý měch
- má odborné znalosti, jak technicky nacvičit obtížná místa v přednesových skladbách
- ovládá práci s tónem, základy frázování a dále rozvíjí svou hudební paměť
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby
- zapojí se jako amatérský hráč do kulturně společenského života

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.5 Studijní zaměření Hra na housle

Housle patří k nejtradičnějším hudebním nástrojům, které se vždy na hudebních oborech vyučovaly. Uplatňují se jako sólový a doprovodný nástroj. Při hře na housle se rozvíjí jak abstraktní a logické myšlení, tak pohybová a manuální zručnost dítěte. Výuka je proto efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností žáka. V rámci ní se žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v orchestrech symfonických, souborových, estrádních, tanečních. Tak stejně ve folklórních souborech, profesionálních i amatérských.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na housle

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na správný postoj při hře
- dodržuje správné držení nástroje
- zvládá hru pizzicato a arco
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Základní studium I. stupně

Učební plán: Hra na housle

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:* Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na housle

1. ročník Žák

- popíše jednotlivé části nástroje
- dodržuje správné držení těla a nástroje
- ovládá hru smyčcem
- zvládá nasazení a ukončení tónu
- dbá na metrum, rytmus, intonaci
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech (nota a pomlka celá, půlová, čtvrtěová)
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- ovládá uvolněný postoj a správné držení nástroje
- užívá základní hudební frázi
- rozlišuje základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrtěové, osminové a půlové
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou melodii z paměti

3. ročník Žák

- dodržuje základy smyčcové a prstové techniky při hře na nástroj
- orientuje se v notovém zápisu
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- zapojuje se do hry s dalším nástrojem
- dbá na intonační čistotu hry
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá všechny prstoklady v 1. poloze

4. ročník Žák

- tvoří kvalitní tón
- používá širší dynamické odstínění
- podle svých možností a schopností využívá vibrato
- interpretuje skladby různých období zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave,

- rubato, maestoso, con brio)
- zahraje skladby s doprovodem jiného nástroje
- orientuje se v zápisu 2 a více nástrojů
- ovládá hru v 1. a 3. poloze a jejich plynulé výměny

5. ročník Žák

- užívá veškeré dosažené technické znalosti a dovednosti ke hře na nástroj
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- zahraje dle svých individuálních schopností skladby různých stylů a žánrů
- podle svých možností a schopností využívá vibrato
- používá smyky - détaché, legato, staccato a jejich kombinace
- dle svých schopností ladí nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- využívá veškeré získané technické znalosti a dovednosti ke hře na nástroj
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- zahraje dle svých individuálních schopností skladby různých stylů a žánrů
- zvládá smyčcovou techniku sforzatto a základy spiccata
- samostatně aplikuje dynamické prvky do přednesové hry

7. ročník Žák

- dbá při samostatném nastudování skladby na kvalitu provedení za pomoci získaných technických a výrazových dovedností
- užívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje dle individuálních schopností
- zvládá hru základních dvojhmatů
- je schopen vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- je schopen zhodnotit vlastní výkon a výkon ostatních
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na housle

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na housle	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na housle. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na housle.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na housle

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na housle

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá smyčcovou a prstovou techniku
- využívá hru ve vyšších polohách
- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu (dle individuálních schopností)
- při studiu nových skladeb uplatňuje získané znalosti a dovednosti

3. a 4. ročník Žák

- disponuje technikou a kvalitním tónem
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků
- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesení ho do třídní knihy.

5.1.5 b Studijní zaměření Hra na violu

K dalším nástrojům, které se vyučují v hudebním oboru je viola. Tento nástroj je podle možností vyučován dle metodiky hry na housle, nebo plně navazuje na výuku hry na housle. Žáka rozvíjí ve zvučnosti, pohybové a manuální schopnosti. Během výuka se žák seznamuje s repertoárem různých slohových období. Získané dovednosti a schopnosti uplatňuje v hudebních tělesech různého zaměření.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. Stupně.

Učební osnovy

Předmět: Hra na violu

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na správný postoj při hře
- dodržuje správné držení nástroje
- zvládá hru pizzicato a arco
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na violu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na violu

1. ročník Žák

- popíše jednotlivé části nástroje
- má povědomí správném držení těla a nástroje
- má povědomí o hře smyčcem
- zvládá nasazení a ukončení tónu na prázdné struně
- dbá na metrum, rytmus, intonaci
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech (nota a pomlka celá, půlová, čtvrtková)
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- má povědomí o základních dynamických označeních (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- má povědomí o základní hudební frázi
- rozlišuje základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrtkové, osminové a půlové
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou melodii zpaměti

3. ročník Žák

- dodržuje základy smyčcové a prstové techniky ve výchozí poloze daného nástroje
- orientuje se v notovém zápisu
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- zapojuje se do hry s dalším nástrojem
- dbá na intonační čistotu hry
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze daného nástroje – v kombinacích na více strunách

4. ročník Žák

- má povědomí o širším dynamickém odstíněním
- podle svých možností a schopností využívá vibrato
- interpretuje skladby různých období
- má povědomí o přednesových označeních (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

- zahraje skladby s doprovodem jiného nástroje
- orientuje se v zápisu 2 a více nástrojů
- ovládá hru v 1. a 3. poloze a jejich plynulé výměny

5. ročník Žák

- dle svých individuálních schopností užívá veškeré dosažené technické znalosti a dovednosti ke hře na nástroj
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- zahraje dle svých individuálních schopností skladby různých stylů a žánrů
- podle svých možností a schopností využívá vibrato
- používá smyky - détaché, legato, staccato
- dle svých schopností ladí nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách

6. ročník Žák

- využívá veškeré získané technické znalosti a dovednosti ke hře na nástroj
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- zahraje dle svých individuálních schopností skladby různých stylů a žánrů
- zvládá smyčcovou techniku sforzatto a základy spiccata
- samostatně aplikuje dynamické prvky do přednesové hry

7. ročník Žák

- dbá při samostatném nastudování skladby na kvalitu provedení za pomoci získaných technických a výrazových dovedností
- užívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje dle individuálních schopností
- zvládá hru základních dvojhmatů
- je schopen vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen zhodnotit vlastní výkon a výkon ostatních
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na violu

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na violu	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na violu. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na violu.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební plán: Hra na violu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violu	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na violu

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá smyčcovou a prstovou techniku
- využívá hru ve vyšších polohách
- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu (dle individuálních schopností)

3. a 4. ročník Žák

- disponuje technikou a kvalitním tónem
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků
- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviu a interpretaci skladeb

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.6 Studijní zaměření Hra na violoncello

Violoncello jako smyčcový nástroj si svůj respekt vydobylo nejen historicky, ale také díky svým zvukovým – barevným možnostem. Právě pro hlubší sametový tón je velmi vyhledávaným hudebním nástrojem. V praktickém hudebním životě se uplatňuje sólově, ale zejména v souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na violoncello

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- zvládá správný tah smyčce dolní a horní polovinou smyčce
- zvládá hru písni pizzicato

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na violoncello

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na violoncello

1. ročník Žák

- popíše jednotlivé části nástroje
- dodržuje správné držení těla a nástroje
- dbá na metrum, rytmus, intonaci
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech (nota a pomlka celá, půlová, čtvrtěová)
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- zvládá hru přes struny a hru legato
- zvládá stupnice v základní poloze
- hraje v základní poloze a také s odklonem
- ovládá plynulou hru a souhru obou rukou v jednoduchých písničkách a skladbičkách
- ovládá uvolněný postoj a správné držení nástroje
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrtěové, osminové a půlové

3. ročník Žák

- uplatňuje intonační sebekontrolu
- využívá znalost détaché, legato, případně maštelé
- orientuje se na hmatníku a pojmenuje jednotlivé polohové úrovně
- orientuje se v notovém zápisu hraných poloh
- hraje různými částmi smyčce
- orientuje se v základních výrazových prostředcích
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- zvládá hru staccato
- samostatně pracuje s tónem
- využívá dynamiku – crescendo, decrescendo
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

- ovládá hru v I., II., III. a IV. poloze a ovládá jejich výměnu
- dbá na intonační čistotu hry

5. ročník Žák

- hraje intonačně čistě a orientuje se v základních a středních polohách
- používá širší dynamické odstínění
- tvoří kvalitní tón
- kombinuje hru různých smyků
- používá vibrato
- dle svých schopností ladí nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období
- hraje z paměti skladbu rozsáhlejšího charakteru

6. ročník Žák

- zvládá smyčcovou techniku sforzatto a základy spiccata
- samostatně aplikuje dynamické prvky do přednesové hry
- používá vibrato
- dbá na intonační čistotu hry
- využívá zpěvnost violoncellového tónu, hudební práce
- hraje jednoduché party z listu

7. ročník Žák

- zvládá výměnu smyku
- orientuje se v základním členění slohových období interpretovaných skladeb,
- zahraje skladbu s použitím přednesových prostředků a uplatňuje vibrato
- hraje z paměti rozsáhlejší přednesové skladby
- zvládá hru základních dvojhmatů
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici

- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na violoncello

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na violoncello	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na violoncello. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na violoncello.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na violoncello

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na violoncello

1.a 2. ročník Žák

- hraje ve všech polohách a věnuje pozornost plynulým výměnám
- využívá více druhů smyků
- dbá na tónovou kulturu
- je schopen vytvořit vlastní umělecký výraz
- dodržuje hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- má přehled o literatuře zvoleného nástroje
- hraje z listu a používá nejvhodnější prstoklady a smykové možnosti

3. a 4. ročník Žák

- využívá obtížnější způsoby smyku
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- má vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- rád se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.7 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas, lidově také zvaný basa, je největším smyčcovým hudebním nástrojem. Je také jedním z nejlépe uplatnitelných nástrojů. Objevuje se v klasické hudbě, lidové (cimbálové) muzice, ale také v populární hudbě (country, bluegrass) a také v hudbě jazzové. Žáci se v průběhu výuky na tento nástroj učí nejen technice hry, ale také poznávají nejrůznější hudební styly a žánry, aby si pak sami v budoucnu mohli vybrat své uplatnění.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na kontrabas

Žák:

- seznamuje se s nástrojem, jeho jednotlivými částmi
- je obeznán se správnou údržbou nástroje
- má povědomí o správném postoji s nástrojem a držení smyčce
- zvládá elementární brnkání na prázdných strunách
- zvládá tah smyčcem po prázdných strunách

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na kontrabas

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu *Hudební nauka* jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu *Filmová příprava* jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na kontrabas

1. ročník Žák

- zvládá popis nástroje, jednotlivých nástrojových částí kontrabasu a smyčce
- zvládá držení nástroje i smyčce, zároveň zvládá základní údržbu a manipulaci s nástrojem a smyčcem
- orientuje se v základní poloze nástroje
- realizuje zvlášť pohyb levé ruky v základní - půlové poloze na všech strunách za doprovodu pomalého vybrnkávání prsty pravé ruky, zvlášť pohyb smyčcem po prázdných všech strunách, přičemž se snaží o dosažení několika po sobě jdoucích kvalitních tónu přibližně podobné délky a síly a kvality
- učí se číst noty v basovém klíči a orientovat se v notovém zápisu, to vše převádí do nástrojové hry
- hraje stupnice a akordy v rámci základní polohy nástroje
- zvládá interpretaci jednoduchých skladeb či lidových a jiných písní v rámci základní polohy nástroje
- vnímá elementární doprovod při hře jednoduchých skladeb a písní
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- zvládá čtení not v basovém klíči
- realizuje dohromady pohyb levé ruky na hmatníku za doprovodu pravé ruky při hře smyčcem
- je obeznámen se správným ohybem zápěstí při hře
- zahraje složitější smyčkové záležitosti - hra vázaně (legato), krátce (staccato), popřípadě pomalé základní tečkované rytmy jak rozděleně tak vázaně
- orientuje se v první poloze nástroje
- hraje stupnice a akordy v rozsahu ze základní do první polohy nástroje
- hraje jednoduché etudy v rozsahu maximálně do první polohy nástroje
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové

3. ročník Žák

- orientuje se v základní a druhé poloze nástroje
- hraje stupnice a akordy v rozsahu do první polohy nástroje, přičemž upevňuje své doposud nasbírané smykové dovednosti při hře stupnic a akordů
- hraje etudy v rozsahu do první polohy nástroje, uplatňuje na nich také získané smykové dovednosti
- ovládá správný ohyb zápěstí při hře
- je schopen interpretovat z listu jednoduchý hudební útvar či elementární etudu dle schopnosti žáka
- dynamicky odlišuje jednotlivé úseky dané skladby
- interpretuje skladby s doprovodem jiného hudebního nástroje
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- orientuje se na hmatníku v rozsahu do druhé polohy nástroje
- hraje v první mezipoloze a třetí poloze
- je obeznámen se způsobem hry pizzicato dvěma prsty na všech strunách, přičemž po alespoň elementárním zvládnutí kombinuje při hře s levou rukou lehčí rytmické útvary
- interpretuje z listu jednoduchý hudební útvar či etudu dle schopnosti žáka
- vnímá dynamické odlišnosti skladeb
- rozumí pojmu akordická značka, tvoření akordů z těchto a následně je realizuje na hmatníku nástroje
- interpretuje skladby koncertního či přednesového charakteru s doprovodem jiného hudebního nástroje
- využívá své dovednosti při souhře s jinými hudebními nástroji, přičemž využívá nejrůznějšího nástrojového obsazení
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- ovládá hru v I., II., III. a IV. poloze a ovládá jejich výměnu
- dbá na intonační čistotu hry

5. ročník Žák

- orientuje se na hmatníku v rozsahu do třetí polohy nástroje
- hraje v druhé mezipoloze a čtvrté poloze nástroje
- při přechodu mezi jednotlivými polohami využívá i složitějších přechodových prvků,
- elementárně zvládá hru pizzicato dvěma prsty

- je schopen interpretovat z listu jednoduchý hudební útvar či lehčí etudu
- delší jednotlivé úseky v interpretované skladbě je schopen elementárně dynamicky odlišovat dle notového zápisu, přičemž využívá hry silně, slabě, zesilovat a zeslabovat
- umí číst základní akordické značky a realizuje jejich hru na nástroji
- interpretuje skladby koncertního či přednesového charakteru s doprovodem jiného hudebního nástroje či skupinou hudebních nástrojů
- využívá své dovednosti při souhře s jinými hudebními nástroji, přičemž využívá nejrůznějšího nástrojového obsazení
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- orientuje se na hmatníku v rozsahu do čtvrté polohy nástroje
- hraje v páté a třetí mezipoloze nástroje
- zvládá hru pizzicato dvěma prsty, umí v přiměřeném tempu zahrát i složitější rytmický útvar
- koordinuje levou i pravou ruku při hře pizzicato dvěma prsty, zvládá hru složitějších rytmicko-melodických útvarů, etud či jiných skladeb
- hraje z akordických značek jednodušší rytmicko-melodické útvary pomocí vytvářených šablon, vytváří si šablony nové
- interpretuje z listu složitější hudební útvar, etudu či velmi jednoduchou šablonu jazzové, rockové či jiné populární hudby
- zvládá různé náročnější smykové problematiky, ovládá plynulý přechod mezi polohami, umí si sám vymyslet lehčí prstoklad k etudě či skladbě tak, aniž by musel provádět větší množství výměn poloh
- interpretuje skladby koncertního či přednesového charakteru s doprovodem jiného hudebního nástroje či skupinou hudebních nástrojů
- využívá své dovednosti při souhře s jinými hudebními nástroji, přičemž využívá nejrůznějšího nástrojového obsazení také pestrou paletu hudebních stylů a žánrů

7. ročník Žák

- orientuje se na hmatníku v rozsahu do třetí mezipolohy nástroje
- hraje v šesté a sedmé poloze nástroje
- dle svých schopností se učí základním palcovým polohám
- při přechodu mezi jednotlivými polohami využívá i složitějších přechodových prvků, jimiž dosahuje rychlejšího přechodu mezi vzdálenějšími polohami
- zvládá hru pizzicato dvěma prsty, umí v přiměřeném tempu zahrát složitější rytmicko-melodický útvar
- hraje z akordických značek složitější rytmicko-melodické útvary pomocí vytvářených šablon, vytváří si šablony nové

- zvládá různé náročnější smykové problematiky, ovládá plynulý přechod mezi polohami, umí si sám vymyslet lehčí prstoklad k etudě či jiné skladbě tak aniž by musel provádět větší množství výměn poloh
  - interpretuje skladby koncertního či přednesového charakteru s doprovodem jiného hudebního nástroje či skupinou hudebních nástrojů
  - uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na kontrabas

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na kontrabas	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na kontrabas. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na kontrabas.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na kontrabas

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na kontrabas

1. a 2. ročník Žák

- je obeznámen se základními palcovými polohami
- hraje z akordických značek složitější rytmicko-melodické útvary pomocí vytvářených

- šablon, vytváří si šablony nové
- zvládá hru pizzicato dvěma prsty, umí v přiměřeném tempu zahrát i složitější rytmicko-melodický útvar
- zvládá různé náročnější smykové problematiky, ovládá plynulý přechod mezi polohami, umí si sám vymyslet lehčí prstoklad k etudě či jiné skladbě tak, aniž by musel provádět větší množství výměn poloh
- interpretuje skladby koncertního či přednesového charakteru s doprovodem jiného hudebního nástroje či skupinou hudebních nástrojů
- využívá své dovednosti při souhře s jinými hudebními nástroji, přičemž využívá nejrůznějšího nástrojového obsazení také pestrou paletu hudebních stylů a žánrů
- připravuje se na samostatnou hru v libovolném souboru, orchestru, bandu, populární kapele či v jiném hudebním žánrovém seskupení

3. a 4. ročník Žák

- orientuje se na hmatníku v rozsahu do sedmé polohy nástroje, elementárně také v palcové či palcových polohách nástroje dle svých schopností
- hraje v dalších palcových polohách dle svých možností
- zvládá hru pizzicato dvěma prsty, umí zahrát i složitý rytmicko-melodický útvar
- zvládá elementární improvizaci dle svých schopností (dle jedince od jednoduchého dosazování do dané linky po složitější improvizaci)
- zvládá různé náročnější smykové problematiky, ovládá plynulý přechod mezi polohami, umí si sám vymyslet lehčí prstoklad k etudě či jiné skladbě tak, aniž by musel provádět větší množství výměn poloh
- dle svého stylového či žánrového zaměření se věnuje praktickému přehrávání skladeb, výtahů z děl různých klasických, moderních či jiných autorů
- samostatně přemýšlí o hře (tvorí si vlastní úsudek o skladbě, uchopení melodie, rytmu, výstavbě fráze melodie, dynamiky, agogiky)

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku

- studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5. 1.8 Studijní zaměření Hra na cimbál

Cimbál je lidovým strunným nástrojem. Je velice oblíben především na Jižní Moravě, Slovensku i dále na jihovýchod země. Uplatnění tento nástroj nalézá nejen v lidových a cimbálových muzikách, ale díky svému nezaměnitelnému kouzlu a zvuku také v různých skupinách hrajících moderní hudbu vycházející z lidových tradic a kořenů. Žáci se v průběhu výuky na tento nástroj učí nejen technice hry, ale také poznávají nejrůznější hudební styly a žánry, aby si pak sami v budoucnu mohli vybrat své uplatnění.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na cimbál

Žák:

- je obeznámen s částí nástroje
- má povědomí o správné údržbě nástroje
- zná správný posed u nástroje a držení paliček
- zvládá elementární úhoz na struny ve středních polohách nástroje

Základní studium I. Stupně

Učební plán: Hra na cimbál

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu *Hudební nauka* jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu *Filmová příprava* jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na cimbál

1. ročník Žák:

- pojmenuje části nástroje a vysvětlí jejich funkci
- disponuje elementárními návyky: sezení, postavení nohou, držení paliček, funkce zápěstí, úhoz, příprava k dalšímu úhozu, střídání paliček
- zvládne techniku uvolňovacích cvičení
- dbá na správné tvoření tónu
- orientuje se ve strunové soustavě v rozsahu dvou oktáv
- koordinuje čtení notového záznamu s vizuální orientací ve strunové soustavě
- používá základní dynamická a tempová označení
- hraje lidové písně a drobné skladby podle svých individuálních možností a schopností
- zvládne základy pedalizace a výměny pedálu podle svých fyzických dispozic

2. ročník Žák:

- dbá na tvoření kultivovaného tónu
- dbá na koordinaci obou rukou
- orientuje se ve strunové soustavě v rozsahu tří oktáv
- čte notový zápis
- hraje z not i z paměti
- využívá své technické dovednosti a výrazové schopnosti
- rozlišuje melodii a doprovod
- provádí sluchovou sebekontrolu

3. ročník Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky
- rozlišuje melodii ve vícehlasu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- hraje z not i z paměti
- vyjádří náladu skladby základními výrazovými prostředky
- používá základní akordický doprovod v lidové písni
- je schopen hry s jinými nástroji

4. ročník Žák:

- zdokonalí technickou i muzikální úroveň hry
- dbá na tvoření kultivovaného tónu
- dbá na čistotu pedalizace a správné frázování
- je schopen harmonického cítění
- orientuje se v dynamických, tempových a agogických označeních a používá je v daných skladbách
- je schopen souhry s jinými nástroji

5. ročník Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti
- dbá na úhozovou vyrovnanost
- provádí sluchovou sebekontrolu
- hraje z listu podle svých individuálních schopností
- vytváří vlastní paličkoklad
- obaluje si paličky
- je schopen souborové hry

6. ročník Žák:

- využívá nástroj při hře různých žánrů
- dbá na čistotu hry, rytmickou přesnost a dynamickou vyrovnanost
- používá různé druhy úhozů a pedalizace
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- transponuje lidové písně jednodušší harmonizace
- je schopen souborové hry

7. ročník Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší základní problémy nástrojové hry: paličkoklad, frázování, pedalizace
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- samostatně zhodnotí svůj výkon
- je schopen sluchové sebekontroly
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- hraje a transponuje lidové písně, je schopen souborové hry
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na cimbál

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na cimbál	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na cimbál. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na cimbál.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na cimbál

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na cimbál	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na cimbál

1. a 2. ročník Žák

- dbá na uvědomělé používání dosud získaných znalostí a dovedností, zejména na tónovou kulturu
- hraje průpravná technická cvičení se zřetelem na specifiku nástroje
- hraje akordické kadence
- orientuje se v notovém záznamu studované skladby
- hraje náročnější skladby podle svých možností a schopností
- dbá na úhozovou vyrovnanost, tónovou kulturu a čistotu hry
- je schopen vytvořit technická cvičení z obtížných úseků studované skladby a samostatně tak řešit problematiku hry
- zvládne hru různými technikami
- je schopen podílet se na výběru studovaných skladeb
- hraje s jinými nástroji

3. a 4. ročník Žák

- je schopen využít barevných možností nástroje, s důrazem na kvalitu tónu
- hraje náročnější skladby různých slohových období a žánrů
- je schopen vytvořit si vlastní názor na interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů
- využívá nahrávek k samostudiu

- orientuje se v kulturním dění v oblasti svého nástroje i v širším měřítku
- hraje v souboru
- zvládne náročnější techniku hry
- je schopen samostatně pracovat s technickými i výrazovými prvky
- je schopen samostatného nastudování skladby
- hraje z listu podle svých možností a schopností
- je schopen doprovodit píseň pomocí harmonických funkcí
- účastní se (pasivně i aktivně) uměleckého života

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5.1.9 Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara patří v současné době k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Její uplatnění je velmi široké. Spojuje v sobě přednosti nástroje melodického a akordického. Uplatňuje se jako nástroj sólový, doprovodný, nebo ve spojení s jinými nástroji v oblasti souborové hudby, taneční, pop music, rock a jazzové hudby.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na kytaru

Žák:

- popíše nástroj
- je obeznámen se správným držením těla při hře, má správně postavenou levou ruku
- hraje na prázdných strunách jednoduché melodie s dopadem v 1. poloze

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na kytaru

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na kytaru

1. ročník Žák

- drží správně tělo, drží kytaru v optimálním úhlu, má správně postavenou levou i pravou ruku
- umí pojmenovat části kytary a umí popsat ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- hraje jednoduché melodie pomocí hry s dopadem zpaměti v rozmezí c1 – c2
- je schopen souhry s doprovodem učitele, nebo CD
- chápe rytmické členění v rozmezí celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnot
- rozpoznává základní notaci
- je schopen doprovodit píseň pomocí základních harmonických funkcí
- hraje durové stupnice přes jednu oktávu
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- upevňuje si základní návyky – držení těla, držení kytary, postavení pravé a levé ruky
- používá vícehlas, dbá čistoty hry v levé ruce (ozev, oblouček)
- je schopen odstínit f a p
- zahraje jednoduchou skladbu zpaměti
- rozšiřuje si své schopnosti v doprovodu písní
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrtové, osminové a půlové

3. ročník Žák

- ovládá základní notaci a orientaci na hmatníku 1., 2. a 3. polohy
- dokáže rozlišit dynamiku f, mf, p
- hraje v rámci přednesu krátké melodické skladbičky - jednohlasá melodie v prstech a bas v palci
- hraje s dopadem i bez dopadu
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- je schopen naladit nástroj pomocí elektronické ladičky

4. ročník Žák

- ovládá stupnice do 3 křížků, 2b dur a do 2 křížků a 1 b moll
- ovládá základní notaci a orientaci na hmatníku do 4. polohy
- při doprovodu písní využívá rozklady v pravé ruce, má orientační znalost barré hmatů
- zvládá hru tečkovaného rytmu
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označení způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- ovládá stupnice do 4 křížků a 4 b
- dokáže se orientovat na hmatníku kytary do 5. polohy
- chápe a dokáže interpretovat rytmické členění osmina s tečkou a synkopa
- hraje skladby různých období a žánrů
- je schopen využívat dosavadních dovedností levé ruky ke hře stále nových akordů
- zvládá hmat (malé barré), dále legato, staccato, glissando, podélné vibrato, pravá ruka umí arpeggio (palcem)
- je schopen složitějšího dynamického odstínění ve skladbách
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- je schopen se stále jasněji a samostatněji orientovat v notovém zápise
- orientuje se v 6. poloze na hmatníku
- je schopen zahrát složitější útvary z listu
- ovládá základní nástrojovou techniku
- sám si vyhledává skladby, které chce interpretovat
- zná orientačně další styly a žánry
- má povědomí o technice hry jako prstové arpeggio, tlumení, jednoduché rasquado

7. ročník Žák

- dle svých individuálních schopností naladí nástroj
- žák je schopen samostatného nácviku a interpretace skladby
- orientuje se v hlavních hudebních obdobích a žánrech
- ovládá nástrojovou techniku hry rasquado, vibrato, legato, arpeggio
- hraje skladby různých období a žánrů
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- prokazuje osobní zájem o nástroj a hudbu všeobecně
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na kytaru

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na kytaru	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na kytaru. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na kytaru.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na kytaru

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na kytaru

1. a 2. ročník Žák

- projevuje stále větší samostatnost při výběru skladeb, jejím nácvičku a interpretaci
- ovládá nástrojovou techniku, kvalitu tónu a výrazu
- dokáže analyzovat skladbu
- ovládá hmaty akordů dur, moll, 7, dim, maj, dokáže je využít v doprovodu
- má orientační znalost všech druhů běžně užívaných strunných nástrojů
- získává praktické zkušenosti ve hře v různých hudebních tělesech

3. a 4. ročník Žák

- projevuje samostatnost a osobní iniciativu ve hře v souborech, nebo jiných hudebních tělesech
- je schopen rozeznat nejrůznější žánry a styly různých období
- plně využívá získaných znalostí a vědomostí

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.10 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Kytara patří v současné době k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Její uplatnění je velmi široké. Spojuje v sobě přednosti nástroje melodického a akordického. Uplatňuje se jako nástroj sólový, doprovodný, nebo ve spojení s jinými nástroji v oblasti souborové hudby, taneční, pop music, rock a jazzové hudby.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na elektrickou kytaru

Žák:

- popíše nástroj
- je obeznámen se správným držením těla při hře, má správně postavenou levou ruku
- hraje na prázdných strunách jednoduché melodie s dopadem v 1. poloze

Základní studium I. stupně

Učební plán: Hra na elektrickou kytaru

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu *Hudební nauka* jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu *Filmová příprava* jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na elektrickou kytaru

1. ročník Žák

- seznámí se s nástrojem
- využívá základní návyky jako např. držení kytary, držení trsátka a ukotvení pravé i levé ruky
- orientuje se jak v notovém zápisu (tabulatuře), tak i na hmatníku v základní poloze
- učí se jednosměrnému a střídavému úhozu trsátka
- je schopen zahrát části chromatické stupnice
hraje podle svých individuálních schopností jednoduché otevřené akordy a doprovody

2. ročník Žák

- má podle svých individuálních schopností pod kontrolou držení trsátka a nástroje
- zdokonaluje si souhru pravé a levé ruky na cvičeních vycházejících z chromatických stupnic
- orientuje se jak v notovém zápisu (tabulatuře), tak i na hmatníku v první poloze
- prohlubuje svoji znalost otevřených akordů a doprovodů nácvikem jednoduchých písní
- rozezná techniku tlumení (muting) od otevřeného (znělého) hraní

3. ročník Žák

- dodržuje doposud získané návyky a dovednosti – držení trsátka a nástroje
- učí se diatonickým a pentatonickým stupnicím za použití prázdných strun
- orientuje se jak v notovém zápisu (tabulatuře), tak i na hmatníku v první a druhé poloze
- s pomocí učitele rozpozná jednoduché hudební útvary
- využívá jednosměrný a střídavý úhoz trsátkem
- hraje s použitím „capodasteru“
- používá akordy v rámci jednoduchých kadencí
- užívá rytmické modely z kyvadlového hraní při doprovodech hraje dle svých schopností jednodušší kompozice z paměti

4. ročník Žák

- fixuje doposud probranou a osvojenou látku jak u stupnic, tak u akordů
- zařadí do své hry stupnice s výměnou poloh – typové diatonické i pentatonické
- podle svých individuálních schopností používá při své hře „glissando“
- dle svých možností používá u akordů malé barré a hraje powerakordy
- zdokonaluje se v práci s efektovým řetězcem uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalšími nástroji, nebo v komorní a souborové hře

5. ročník Žák

- orientuje se podle svých schopností jak v notovém zápisu (tabulatuře), tak i na hmatníku do čtvrté polohy

- je schopen zahrát jednoduchý notový zápis (tabulaturu) z listu
- zvládá zahrát typové stupnice a jednoduché kadence
- využívá při hře přirozených případně i umělých flažoletů
- zdokonalí hru a výměnu powerakordů
- orientuje se v čtení jednoduchých kytarových značek
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalšími nástroji, nebo v komorní a souborové hře

6. ročník Žák

- zvládá zahrát stupnici diatonickou - rozšířenou
- cvičí problémová místa metodou rytmů a rytmických modelů
- orientuje se ve čtení přiměřeně náročných kytarových značek
- pracuje s intervalovým hraním stupnic (sekvence)
- dle návodu učitele rozšiřuje svůj výrazový rejstřík o vibrato
- je schopen vyjádřit náladu skladby s pomocí základních výrazových prostředků
- vytváří doprovody za použití kyvadlového hraní
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalšími nástroji, nebo v komorní a souborové hře

7. ročník Žák

- podle svých individuálních schopností si dovede naladit nástroj
- zvládá elementární techniku pravé i levé ruky
- orientuje se v notovém zápise (tabulatuře) a na kytarovém hmatníku
- je schopen plynule hrát a orientovat se i ve vyšších polohách a základních tóninách
- hraje postupně akordy s velkým barré
- podle svých individuálních schopností se připravuje na hru vytahovaných tonů
- zvládá základní doprovody v rámci elektrické kytary
- s pomocí učitele rozezná a umí tyto doprovody aplikovat na různé hudební žánry
- snaží se o svůj osobitý výraz s využitím dosud získaných znalostí
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalšími nástroji, nebo v komorní a souborové hře
- připravuje se na absolvování I. stupně. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici

- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku
- studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně

Učební plán - Hra na elektrickou kytaru

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na elektrickou kytaru	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na elektrickou kytaru. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na elektrickou kytaru.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební plán: Hra na elektrickou kytaru

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na elektrickou kytaru

1. ročník Žák

- zvládá zahrát bluesovou pentatonickou stupnici
- propojuje využití powerakordů a barré akordů
- zdokonalí hru doprovodů za použití kyvadlového hraní
- podle svých možností užívá při hře hammering
- spoluvytváří svůj osobitý zvuk s pomocí znalostí o efektovém řetězci

2. ročník Žák

- zvládá zahrát harmonickou stupnici dur i moll
- zdokonalí hru rozšířených kadencí
- prohloubí své rytmické cítění za pomoci rytmické pyramidy
- dle návodu učitele rozšíří svoji hru o techniku „sweeping“
- podle svých individuálních schopností použije při hře vytahované tony
- rozpozná podle nahrávky použité modulační a ostatní efekty

3. ročník Žák

- zdokonalí doposud probranou a osvojenou látku jak u stupnic, tak u akordů
- dle svých schopností spoluvytváří doprovody v rámci jednotlivých žánrů
- dle návodu učitele rozšíří svoji hru o techniku „tapping“
- využívá kvality tonu a úhozu v návaznosti na dynamiku hry využívá své schopnosti při komorní a souborové hře

4. ročník Žák

- fixuje a opakuje doposud získané znalosti kytarové hry
- rozliší podle nahrávky použité techniky hry
- předvede různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých získaných vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- připravuje se na absolvování II. stupně
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanese ho do třídní knihy.

5.1.11 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Basová kytara, lidově také zvaný basovka, je elektrickým hudebním nástrojem. Jedná se o jeden z nejlépe uplatnitelných hudebních nástrojů současnosti. Setkáváme se s ním především v populární hudbě a všech jejích žánrech a stylech (jazzová, rocková, country a bluegrassová hudba, alternativní žánry hudby). Jde především o nástroj doprovodný. Žáci se během studia učí nejen technice hry na tento nástroj, ale také poznávají nejrůznější hudební styly a žánry, aby si pak sami v budoucnu mohli vybrat své uplatnění.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na basovou kytaru

Žák:

- zná a popíše složení nástroje a jeho využití v hudbě
- má zájem o zvolený nástroj
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

Základní studium I. stupně

Učební plán: Hra na basovou kytaru

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na basovou kytaru

1. ročník Žák

- drží správně tělo, drží kytaru v optimálním úhlu, má správně postavenou levou i pravou ruku
- umí pojmenovat části kytary a umí popsat ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- čte noty v basovém klíči a umí je elementárně aplikovat na hmatníku nástroje
- vyjmenuje struny a jednotlivé noty na hmatníku v rámci základní polohy nástroje
- chápe rytmické členění v rozmezí celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnot
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- zdokonaluje základní návyky – držení těla, držení kytary, postavení pravé a levé ruky
- umí vybrnkávat dvěma prsty pravé ruky na prázdných strunách plynule a rytmicky střídá jednotlivé vybrnkávané noty tak, aby se dynamicky od sebe příliš nelišily
- je schopen odstínit f a p
- hraje jednoduchou skladbu z paměti
- rozšiřuje své schopnosti v doprovodu písní podle základních harmonických funkcí
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrtové, osminové a půlové

3. ročník Žák

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu s použitím dynamiky
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- používá osvojené základní technické prvky hry
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- ovládá čtení not v basovém klíči
- zvládá orientaci do druhé polohy nástroje, učí se hře ve třetí poloze nástroje
- zvládá i rychlejší hru střídáním dvěma prsty
- hraje elementární rytmické, melodické či rytmicko-melodické skladby a elementární doprovody
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- hraje výměny poloh určené k bezproblémovému, bezchybnému, plynulému a kvalitnímu přechodu mezi jednotlivými polohami
- dokáže se orientovat na hmatníku kytary do 3. polohy
- chápe a dokáže interpretovat rytmické členění osmina s tečkou a synkopa
- hraje skladby různých období a žánrů
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- je schopen se stále jasněji a samostatněji orientovat v notovém zápise
- zvládá hru durových stupnic, jejich tónických kvintakordů a rozložených kvintakordů v obratech v rámci jedné či dvou oktáv, nejvýše však do páté polohy nástroje
- hraje etudy a skladby mírně náročnějšího charakteru zaměřující se na přesné rytmické dodržování dob, etudy a skladby určené na utváření akordického cítění
- orientuje se v 5. poloze na hmatníku
- je schopen zahrát složitější útvary z listu
- ovládá základní nástrojovou techniku
- sám si vyhledává skladby, které chce interpretovat
- zná orientačně další styly a žánry

7. ročník Žák

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- hraje s tónovou kulturou a umí si naladit nástroj
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek

- vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně
Učební plán - Hra na basovou kytaru

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na basovou kytaru	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na basovou kytaru. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na basovou kytaru. * Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně
Učební plán: Hra na basovou kytaru

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na basovou kytaru

1. a 2. ročník Žák

- dbá na intonační čistotu a tónovou kulturu
- zvládá dle svých schopností rytmickou přesnost hry
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- vyhledá přiměřeně obtížné skladby z dostupných pramenů a dokáže je samostatně zpracovat a případně upravit
- dokáže využívat zvukovou pestrost nastavení nástroje a aparatury
- projevuje stále větší samostatnost při výběru skladeb, jejím nácviku a interpretaci

3. a 4. ročník Žák

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- sám vyhledá zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- zvládá dle svých schopností hru ve vyšších polohách
- využívá ve hře nově získané znalosti

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5.1.12 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Na zobcovou flétnu mohou hrát děti již od předškolního věku, ve kterém se často také využívá pro její "zdravé dýchání podporující" funkci. Je možné dvojí pojetí výuky hry na zobcovou flétnu a to jako přípravný nástroj pro jiné dechové nástroje (příčná flétna, klarinet, hoboje, atd.), nebo jako rovnocenný hudební nástroj – v tomto případě nehrají žáci pouze na flétnu sopránovou, ale učí se také ovládat hru na ostatní typy zobcových fléten (sopraninová, altová, tenorová). Uplatnění zobcové flétny od sopraninové po basovou ji dává vyniknout zejména v souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na zobcovou flétnu

Žák:

- ví, jak a z jakých částí je nástroj složen, jak se má držet a jak se na něj hraje
- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické i melodické útvary bez znalosti not
- ovládá hmaty a noty v rozsahu jedné oktávy
- umí správně dýchat, hrát na nástroj formou hry
- zahraje lehkou píseň podle sluchu

Základní studium I. stupně

Učební plán: Hra na zobcovou flétnu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník Žák

- zvládá základní péči o nástroj
- je obeznámen s uvolněným postojem při hře a správním držením a vyvážením nástroje
- správně nadechuje a dbá na vedení stálého proudu vzduchu, který vydechuje do nástroje
- zvládá nasazení a ukončení tónu
- zvládá základní druhy artikulace
- hraje v rozsahu c1 – d2
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

2. ročník Žák

- hraje rovným tónem
- ovládá proud vzduchu a nadechuje na určených místech
- uplatňuje správnou techniku levého palce
- s pomocí učitele vybírá z různých způsobů artikulace
- rozlišuje tempo skladeb, metrum a cítí těžkou dobu
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové
- hraje v rozsahu c1 – g2
- hraje z listu jednoduché skladby v rozsahu kvinty
- hraje s dalším nástrojem melodického nebo harmonického charakteru

3. ročník Žák

- ovládá základní návyky dechové techniky a prodlužuje dechovou frázi
- sluchovou sebekontrolou dbá na intonační čistotu hry
- hraje stupnice, akordy, etudy a technická cvičení jako prostředek pro rozvíjení prstové a artikulační techniky
- hraje v rozsahu c1 – c3
- hraje jednoduché melodie podle sluchu – hra na ozvěnu
- hraje z listu jednoduché skladby na úrovni 1. ročníku
- používá jednoduché melodické ozdoby
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- rozpozná kvalitu tónu a uplatní ji při hře
- zvládá hru stupnic, akordů, etud a technických cvičení
- používá složitější artikulační modely
- za pomoci pedagoga volí způsob artikulace podle různých stylů a žánrů
- reaguje na základní dynamická, tempová a agogická označení
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. očník Žák

- hraje vyrovnaným tónem ve všech polohách sopránové a altové flétny
- interpretuje skladbu podle jejího charakteru a náladu vyjadřuje dostupnými hudebními prostředky: artikulace, frázování, dynamika, agogika, melodické ozdoby a volba správného tempa
- při hře uplatňuje rychlejší prstovou techniku a práci jazyka
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období
- zahraje jednoduchou skladbu z listu na úrovni 1. a 2. ročníku

6. ročník Žák

- je schopen samostatné kontroly správného postoje a držení nástroje, zapojuje hru vsedě
- samostatně určí vhodné místo pro nádech a tuto schopnost uplatní při hře
- uplatňuje získané dovednosti a návyky ve vybrané literatuře
- je schopen sluchové kontroly a sebereflexe výkonu
- transponuje lidovou píseň

7. ročník Žák

- ovládá správný postoj a držení nástroje, zvládá hru vsedě
- hraje zvučným flétnovým tónem
- pracuje s dechem v návaznosti na hudební frázi
- chápe artikulaci jako jeden z nejdůležitějších základních výrazových prostředků zobcové flétny
- uplatňuje získané dovednosti a znalosti dynamiky, tempových a agogických označení ve zvolené literatuře
- hraje z listu nebo samostatně nastuduje lehké skladbičky na úrovni 2. a 3. ročníku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně

Učební plán - Hra na zobcovou flétnu

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na zobcovou flétnu	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu. * Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně

Učební plán: Hra na zobcovou flétnu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. a 2. ročník Žák

- zvládá základní péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- volí a využívá různé druhy artikulace
- uplatňuje melodické ozdoby, způsoby zdobení a moderní techniky hry
- zná historii flétnového consortu
- zvládá hru v „c“ a „f“ ladění
- orientuje se v notovém zápisu v houslovém i basovém klíči
- při studiu nových skladeb uplatňuje získané znalosti a dovednosti

3. a 4. ročník Žák

- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu
- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů
- plynule přechází z „c“ do „f“ ladění a z houslového do basového klíče
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, výrazových prvků a způsobu interpretace

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesení ho do třídní knihy.

5.1.13 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Dechový nástroj příční flétna má široké uplatnění jak v sólové, tak souborové a orchestrální hře. Výuce na příční flétnu předchází výuka na zobcovou flétnu, a to buď roční, nebo 2 - 3, dle fyzické vyspělosti a dispozic dítěte.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- dokáže popsat nástroj, jeho údržbou a sestavování
- umí správně uchopit nástroj
- umí správně dýchat, seznamuje se s vibratem
- dovede zčásti artikulovat
- zahraje kratší skladbu z listu i dle sluchu

Základní studium I. stupně

Učební plán: Hra na příčnou flétnu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na příčnou flétnu

1. ročník Žák

- popíše nástroj
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na uvolněný postoj při hře, správné držení a vyvážení nástroje, postavení a tvar rukou
- tvoří nátisk a rozpozná kvalitu tónu
- správně nadechuje a dbá na vedení stálého proudu vzduchu, který vydechuje do nástroje
- správně nasazuje a ukončuje tón
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- hraje v rozsahu g1 – d2
- zahraje jednoduchou lidovou píseň
- zahraje jednoduchou skladbičku z paměti

2. ročník Žák

- hraje rovným tónem
- ovládá proud vzduchu a nadechuje na určených místech
- hraje v rozsahu g1 – g2
- rozlišuje tempo skladeb, metrum a cítí těžkou dobu
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové
- využívá základní druhy artikulace: tenuto, legato
- hraje jednoduché skladbičky z paměti
- hraje s dalším nástrojem melodického nebo harmonického charakteru

3. ročník Žák

- využívá všechny dosud získané návyky a dovednosti, včetně pravidelné domácí přípravy
- používá základní technické prvky hry – nasazení tónu, prstovou techniku, hru legato a non legato, základní dynamiku – f, p
- dbá na čistotu a nátiskovou jistotu přefukovaných tónů, na prohlubování rytmického a hudebního cítění, na plynulejší a pružnější hru
- je obeznámen se stupnicí, akordy, etudy a prstovými cvičení v rozsahu d1 – d3
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

- umí vyjádřit a interpretovat náladu skladby
- rozvíjí cit pro stavbu hudební fráze (dbá na nádechy na logických místech)
- zvládá hru jednoduchých melodií podle sluchu
- dokáže se uplatnit v souhře s dalším nástrojem

4. ročník Žák

- uplatňuje a zdokonaluje získané dovednosti a poznatky z předchozích ročníků (orientaci v notovém zápise, dechovou a prstovou techniku, nasazení tónu, smysl pro rytmus)
- pracuje s novými prvky – staccato, základní melodické ozdoby, složitější rytmické útvary, širší rozsah nástroje (1. – 3. oktáva)
- dbá na intonaci v různých dynamických škálách včetně půltónů
- poznává a interpretuje skladby různých stylových období a žánrů, v jejich interpretaci používá základní dynamické a výrazové prostředky a tempová rozlišení
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)
- podílí se společně s pedagogem na výběru nových skladeb a na analýze jejich obtížnosti

5. ročník Žák

- hraje kvalitním tónem v dynamice p, f
- dbá na intonační čistotu hry
- zvládá práci jazyka s ohledem na jemné nasazení a správné ukončení tónu v různých artikulacích a polohách nástroje
- hraje v rozsahu c1 – g3
- reaguje na tempová a agogická označení
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- pracuje na prohlubování žeberně-bráničního dýchání, na zvukové představě čistého tónu a vyrovnanosti rejstříků, na zdokonalování prstové techniky, na rozšiřování tónového rozsahu, na zvládnutí složitějších rytmických útvarů, na čistotě artikulace (legato, non legato, staccato)
- dbá na intonační čistotu hry v návaznosti na dynamiku a dechovou frázi
- používá hru vibrato a non vibrato
- hraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje jednoduchou skladbičku z listu na úrovni 1. a 2. ročníku
- interpretuje skladbu podle jejího charakteru a náladu vyjadřuje dostupnými hudebními prostředky: artikulace, frázování, dynamika, agogika, melodické ozdoby a volba správného tempa

7. ročník Žák

- hraje zvučným flétnovým tónem
- pracuje s dechem v návaznosti na hudební frázi
- hraje v různých dynamických odstínech
- hraje vyrovnanou prstovou technikou
- hraje z listu nebo samostatně nastuduje skladby na úrovni 2. a 3. ročníku
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu sólově nebo jako součást souborového nebo orchestrálního uskupení nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na příčnou flétnu

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na příčnou flétnu	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na příčnou flétnu. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na příčnou flétnu. * Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně

Učební plán: Hra na příčnou flétnu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Předmět: Hra na příčnou flétnu

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- disponuje kvalitním flétnovým tónem a pracuje s barvou tónu
- hraje v různých dynamických odstínech
- zvládá vedení hudební fráze

- zvládá přesné nasazení ve staccatu a dvojitém staccatu
- orientuje se v durových a mollových stupnicích a akordech v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků

3. a 4. ročník Žák

- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů
- při interpretaci využívá získané dovednosti a znalosti dynamiky, agogiky, frázování a melodických ozdob
- hraje skladby dle vlastního výběru a samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a výrazových prvků

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními

- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5. 1. 14 Studijní zaměření Hra na klarinet

Hra na klarinet umožňuje žákům využívat hudbu jako prostředek komunikace a osobního uměleckého vyžití, ale také jako relaxaci a odpočinek. V současné době patří klarinet mezi nejpoblárnější hudební nástroje, má velmi široké uplatnění a své nezastupitelné místo v symfonické, souborové, lidové, dechové, taneční i jazzové hudbě a samozřejmě také jako sólový nástroj.

Hra na klarinet předpokládá hru na přípravný nástroj, a to sopránovou zobcovou flétnu. Úkolem je zvládnout základní problematiku hry na dřevěné dechové nástroje. Je to zejména správný postoj, držení nástroje a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě usazení rukou, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a prsty. Další důležitou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. V průběhu dalšího studia je kladen důraz na zvládnutí tónové kultury v celém použitelném rozsahu nástroje, zvládnutí technické problematiky a vedení k tvořivé interpretaci hudebních skladeb. Po zvládnutí a upevnění klarinetové problematiky je možné rozšířit výuku o další příbuzný nástroj – saxofon.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. Stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- popíše nástroj, zvládá základní péči o něj
- předvede uvolněný postoj při hře a správné postavení rukou
- předvede správnou polohu flétny v ústech
- úměrně věku zvládá dechovou techniku
- předvede nasazení a ukončení tónu
- definuje nátiskové návyky a základy techniky hry na klarinet

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na klarinet

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na klarinet

1. ročník Žák

- umí popsat části nástroje a jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče o nástroj)
- dle svých individuálních schopností zvládá správný postoj u hry, držení nástroje
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- dle svých individuálních schopností ovládá základní návyky a dovednosti nátiskové
- ovládá hru tenuto a legato v tónovém rozsahu e–a1
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník Žák

- umí rozlišovat základní dynamické odstíny (p-mf-f)
- využívá větší rozsah nástroje e–g2
- orientuje se v notovém zápisu: celá až šestnáctinová hodnota noty a pomlky
- dle svých individuálních schopností zahraje tečkovaný rytmus a orientuje se v synkopickém rytmu
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)

- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- upevňuje hru legato a tenuto, ovládá hru staccato
- dle svých individuálních schopností umí zahrát durové stupnice a tónický kvintakord do 1 křížku a 1 béčka z paměti
- dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- dle svých individuálních schopností si osvojil základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník Žák

- využívá základní návyky a dovednosti hry na klarinet: správné držení těla a nástroje, práce s dechem, práce s jazykem
- je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů podle svých individuálních možností a schopností
- vnímá náladu skladby a umí ji vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- používá tónový rozsah e–c3
- dle svých individuálních schopností je schopen zahrát durové (do 2 křížků a 2 béček) a mollové (do 1 křížku a 1 béčka) stupnice a tónický kvintakord z paměti
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník Žák

- dle svých individuálních schopností hraje složitější rytmické útvary, zvládá rytmicky hru tečkovaného a synkopického rytmu
- používá větších dynamických a tempových rozdílů
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso)
- je schopen zahrát stupnice durové (do 3 křížků a 3 béček) a mollové (do 2 křížků a 2 béčka) včetně příslušných kvintakordů
- používá tónový rozsah e–f3
- je schopen složitější artikulace v různých rytmických obměnách a tempech ve vybraných etudách
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen samostatnosti při domácí přípravě
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji

5. ročník Žák

- pracuje na rozšiřování tónového rozsahu a na zvukové vyrovnanosti rejstříků, intonaci, kvalitě tónu, uvědomuje si práci s nátiskem a správné dýchání
- pracuje při interpretaci skladby na rozšiřování výrazových prostředků a na muzikálnosti projevu
- zvládá hru s doprovodem a souhru s dalšími nástroji
- zvládá hru stupnic durových (do 4 křížků a 4 béček) a mollových (do 3 křížků a 3 béček) včetně příslušných kvintakordů v širším tónovém rozsahu
- hraje z listu dle svých schopností a dovedností
- má zjemněný smysl pro hudební frázi, rytmus, dynamiku a agogiku
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- pracuje na prohlubování žeberně-bráničního dýchání, na zvukové představě čistého tónu a vyrovnanosti rejstříků, na zdokonalování prstové techniky, na rozšiřování tónového rozsahu, na zvládnutí složitějších rytmických útvarů, na čistotě artikulace
- hraje v plném rozsahu nástroje
- zvládá hru stupnic durových (do 5 křížků a 5 béček) a mollových (do 4 křížků a 4 béček) včetně příslušných kvintakordů v plném tónovém rozsahu
- ovládá základy interpretace a frázování v taneční a jazzové hudbě

7. ročník Žák

- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti (žeberně-brániční dýchání, nasazení tónu, základní artikulaci: legato, tenuto, staccato), prstovou techniku, dynamiku: p, mf, f, crescendo, decrescendo, agogiku: accelerando, diminuendo, ritardando, tempové odlišnosti
- při hře využívá všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu, dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů odlišného výrazu a tempa
- zvládá hru stupnic durových (do 5 křížků a 5 béček) a mollových (do 5 křížků a 5 béček) včetně příslušných kvintakordů v plném tónovém rozsahu
- je schopen interpretovat skladbu rozsáhlejšího charakteru
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na klarinet

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na klarinet	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na klarinet. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na klarinet.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na klarinet

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na klarinet

1. a 2. ročník Žák

- upevňuje nové poznatky a prvky z I. cyklu
- využívá další zvukové a rozsahové možnosti nástroje, svou technickou zručnost, nátiskovou schopnost, intonační a rytmickou jistotu, hudební cítění při studiu náročnějších skladeb (sólových i souborových), sluchovou sebekontrolu
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb
- neustále rozvíjí prstovou techniku v rychlejších tempech

3. a 4. ročník Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- je schopen samostatně nastudovat nové skladby, řeší její technické obtížnosti, samostatně pracovat s barvou a tónovou kvalitou a řešit problematiku nástrojové techniky
- používá vědomosti a dovednosti z oblasti hudby v kulturním a osobním životě

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5.1.15 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon, jako nejmladší nástroj ze skupiny dechových nástrojů, je poměrně populární nástroj, který nachází uplatnění především v jazzové hudbě, ale také v symfonických dechových orchestrech. Občas se objevuje v tzv. vážné hudbě skladatelů 20. století.

Studium hry na saxofon předpokládá hru na přípravný dechový nástroj stejně tak jako při hře na klarinet, a to sopránovou zobcovou flétnu. Úkolem je zvládnout základní problematiku hry na dřevěné dechové nástroje. Je to zejména správný postoj, držení nástroje a hlavně zvládnutí dechové techniky. V neposlední řadě usazení rukou, nasazení a ukončení tónu a synchron mezi jazykem a prsty. Další podstatnou věcí je zvládnutí notového zápisu a rytmu. Rozhodující podmínkou je fyzická vyspělost žáka.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- popíše nástroj, zvládá základní péči o něj
- předvede uvolněný postoj při hře a správné postavení rukou
- předvede správnou polohu flétny v ústech
- úměrně věku zvládá dechovou techniku
- předvede nasazení a ukončení tónu
- definuje nátiskové návyky a základy techniky hry saxofon

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na saxofon

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Soubořová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu *Hudební nauka* jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu *Filmová příprava* jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na saxofon

1. ročník Žák

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, má povědomí o práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- používá základy správného dýchání dle svých individuálních možností a dispozic
- má povědomí o držení nástroje a správném postoji při hře, nátiskové technice a správném tvoření tónu
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- má povědomí o pojmech *repetice*, *prima* a *seconda volta*, *legato*, *staccato*, *koruna*
- dle svých individuálních schopností ovládá hru *tenuto* a *legato*
- zná základní dynamická označení (*piano*, *mezzoforte*, *forte*)
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník Žák

- dle svých individuálních schopností rozlišuje základní dynamické odstíny (*p-mf-f*)
- využívá větší rozsah nástroje *d1–g2*
- orientuje se v notovém zápisu celá až šestnáctinová hodnota noty a pomlky
- má povědomí o základních tempových označeních (*tempo*, *allegro*, *moderato*, *ritardando*)

- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- má povědomí o hře legato a tenuto, dle svých individuálních schopností ovládá hru staccato
- dle svých individuálních schopností hraje durové stupnice a tónický kvintakord do 1 křížku a 1 béčka zpaměti
- dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojil si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník Žák

- využívá základní návyky a dovednosti hry na saxofon: správné držení těla a nástroje, práce s dechem, práce s jazykem
- je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů podle svých individuálních možností a schopností
- vnímá náladu skladby a umí ji vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky
- dle svých individuálních schopností používá tónový rozsah c1–c3
- je schopen dle svých individuálních schopností zahrát durové (do 2 křížků a 2 béček) a mollové (do 1 křížku a 1 béčka) stupnice a tónický kvintakord zpaměti
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník Žák

- hraje složitější rytmické útvary, zvládá rytmicky přesně hru tečkovaného a synkopického rytmu
- používá větších dynamických a tempových rozdílů
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso)
- je schopen zahrát stupnice durové (do 3 křížků a 3 béček) a mollové (do 2 křížků a 2 béčka) včetně příslušných kvintakordů
- používá dle svých individuálních schopností tónový rozsah c1–f3
- dle svých individuálních schopností používá složitější artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech ve vybraných etudách
- interpretuje skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen samostatnosti při domácí přípravě
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji

5. ročník Žák

- pracuje na rozšiřování tónového rozsahu a na zvukové vyrovnanosti rejstříků, intonaci, kvalitě tónu, uvědomuje si práci s nátiskem a správné dýchání
- při interpretaci skladby pracuje na rozšiřování výrazových prostředků a na muzikálnosti projevu
- zvládá hru s doprovodem a souhru s dalšími nástroji
- zvládá hru stupnic durových (do 4 křížků a 4 béček) a mollových (do 3 křížků a 3 béček) včetně příslušných kvintakordů v širším tónovém rozsahu
- používá tónový rozsah b–f3
- hraje z listu dle svých schopností a dovedností
- má zjemněný smysl pro hudební frázi, rytmus, dynamiku a agogiku
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- dokáže improvizovat na jednoduché melodie

6. ročník Žák

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby podle svých individuálních schopností
- pracuje na prohlubování žeberně-bráničního dýchání, na zvukové představě čistého tónu a vyrovnanosti rejstříků, na zdokonalování prstové techniky, na rozšiřování tónového rozsahu, na zvládnutí složitějších rytmických útvarů, na čistotě artikulace
- hraje v plném rozsahu nástroje
- zvládá hru stupnic durových (do 5 křížků a 5 béček) a mollových (do 4 křížků a 4 béček) včetně příslušných kvintakordů v plném tónovém rozsahu

7. ročník Žák

- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti (žeberně-brániční dýchání, nasazení tónu, základní artikulaci: legato, tenuto, staccato), prstovou techniku, dynamiku: p, mf, f, crescendo, decrescendo, agogiku: accelerando, diminuendo, ritardando, tempové odlišnosti
- při hře využívá všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu, dokáže interpretovat skladby různých stylů a žánrů odlišného výrazu a tempa
- zvládá hru stupnic durových (do 5 křížků a 5 béček) a mollových (do 5 křížků a 5 béček) včetně příslušných kvintakordů v plném tónovém rozsahu
- je schopen interpretovat skladbu rozsáhlejšího charakteru
- ovládá základy interpretace, improvizace a frázování v taneční a jazzové hudbě
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na saxofon

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na saxofon	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na saxofon. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na saxofon.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na saxofon

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Předmět: Hra na saxofon

1. a 2. ročník Žák

- využívá další zvukové a rozsahové možnosti nástroje, svou technickou zručnost, nátiskovou schopnost, intonační a rytmickou jistotu, hudební citění při studiu náročnějších skladeb (sólových i souborových), sluchovou sebekontrolu
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb
- ovládá základy improvizace
- své hráčské dovednosti a zkušenosti uplatňuje v souborové a orchestrální hře

3. a 4. ročník Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- je schopen samostatně nastudovat nové skladby, řeší její technické obtížnosti, samostatně pracovat s barvou a tónovou kvalitou a řešit problematiku nástrojové techniky
- používá vědomosti a dovednosti z oblasti hudby v kulturním a osobním životě
- ovládá základy improvizace
- své hráčské dovednosti a zkušenosti uplatňuje v souborové a orchestrální hře

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.16 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je žesťový hudební nástroj, který se ve svém původním tvaru vyskytoval ve starověku. U starých Řeků se používalo trub k povzbuzení odvahy útočících vojsk. Ve středověku v dobách rytířské slávy byla trubce přisouzena důležitá úloha při zahajování turnajů a oslavách vítězů. Od 17. století má své místo v orchestru, kdy trubka se používá stále hojněji. Koncem 18. století byla opatřena klapkovým zařízením a na počátku 19. století ventily. V současné době se využívá - kromě sólové hry - ve všech typech orchestrů.

Studium hry na trubku předpokládá hru na přípravný dechový nástroj a to na sopránovou zobcovou flétnu. Vzhledem k odlišné technice hry a velikosti nástroje je výuka vhodná pro žáky od 10 let. Nástroj je možné studovat v následujících modelech (zobcová flétna + trubka) 1+6 nebo 2+5 nebo 3+4. Během výuky se žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v sólové a souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- popíše nástroj
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na řádný a uvolněný postoj při hře
- dodržuje správné držení nástroje
- správně nasazuje a ukončuje tón
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na trubku

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu *Hudební nauka* jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu *Filmová příprava* jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na trubku

1. ročník Žák

- popíše jednotlivé části nástroje
- dbá na správné držení těla a nástroje
- ovládá v rámci svých schopností dechovou techniku
- zvládá nasazení a ukončení tónu
- dbá na metrum, rytmus, intonaci
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- ovládá uvolněný postoj a správné držení nástroje
- užívá základní hudební a dechovou frázi
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou melodii z paměti
- užívá nátiskové schopnosti a rozšiřuje tónový rozsah
- projevuje snahu o technicky a výrazově hlubší hudební projev
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)

- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové

3. ročník Žák

- zapojuje se do hry s dalším nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- reaguje na tempová a dynamická označení
- ovládá další prvky technických a výrazových dovedností
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- hraje skladby různých stylových období
- hraje skladby s doprovodem jiného nástroje
- orientuje se v zápisu partitury
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- využívá veškeré získané technické znalosti a dovednosti k tvoření a kvalitě tónu
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- pozná kvalitu nových skladeb a má schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň
- upevňuje a zdokonaluje nátiskové schopnosti
- užívá intonační čistotu, pečlivé provádění frázovacích dynamických a tempových označení
- pěstuje smysl pro hru v souboru

7. ročník Žák

- užívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- transponuje jednoduché melodie
- využívá ušlechtilý tón v dynamice pp-ff

- zvládá bohatost hudebního projevu, základy interpretace v různých stylových obdobích,
- melodické ozdoby, hru z listu, přípravu násobného staccato - trojitě, dvojité
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na trubku

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na trubku	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na trubku. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra na trubku.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na trubku

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trubku	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na trubku

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku

- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu v nástrojovém rozsahu
- zvládá hru z listu přiměřené obtížnosti
- své hráčské dovednosti a zkušenosti uplatňuje v souborové a orchestrální hře

3. a 4. ročník Žák

- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na trubku (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- rozpoznává skladby z jednotlivých stylových období v literatuře pro trubku
- využívá pohotovost při hře z listu
- ovládá nastudování souborových nebo orchestrálních partů

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními

- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5.1.17 Studijní zaměření Hra na tenor

Tenor má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velmi zřídka se uplatní jako nástroj sólový.

Studium hry na tenor předpokládá hru na přípravný dechový nástroj a to na sopránovou zobcovou flétnu. Vzhledem k odlišné technice hry a velikosti nástroje je výuka vhodná pro žáky od 10 let. Nástroj je možné studovat v následujících modelech (zobcová flétna + tenor) 1+6 nebo 2+5 nebo 3+4. Během výuky se žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v sólové a souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- popíše nástroj
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na řádný a uvolněný postoj při hře
- dodržuje správné držení nástroje
- správně nasazuje a ukončuje tón
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na tenor

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu *Hudební nauka* jsou uvedeny v kapitole [5.1.23](#)

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu *Filmová příprava* jsou uvedeny v kapitole [5.2](#).

Učební osnovy

Předmět: Hra na tenor

1. ročník Žák

- popíše jednotlivé části nástroje
- dbá na správné držení těla a nástroje
- ovládá v rámci svých schopností dechovou techniku
- zvládá nasazení a ukončení tónu
- dbá na metrum, rytmus, intonaci
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- ovládá uvolněný postoj a správné držení nástroje
- užívá základní hudební a dechovou frázi
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou melodii zpaměti
- má vypěstován návyk správného dýchání, postoje při hře a správného nasazení nátrubku na rty
- má vytvořeny základní nátiskové návyky jako předpoklad pro tvoření ušlechtilého tónu
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové

3. ročník Žák

- reaguje na tempová a dynamická označení
- zapojuje se do hry s dalším nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- umí hrát legato, staccato
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- hraje skladby různých stylových období
- hraje skladby s doprovodem jiného nástroje
- orientuje se v zápisu partitury
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- chápe kvalitu tónu a hudebního projevu
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- využívá veškeré získané technické znalosti a dovednosti k tvoření a kvalitě tónu
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- hraje v souborové hře
- rozezná kvalitu tónu
- je schopen hry z listu
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- má zájem o poznávání nových skladeb, schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň
- ovládá nátiskové schopnosti
- vystihne intonační čistotu, pečlivé provádění frázovacích dynamických a tempových označení
- pěstuje smysl pro hru v souboru

7. ročník Žák

- užívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- transponuje jednoduché melodie
- umí využít tempové rozlišení, dynamiku, frázování v celém rozsahu nástroje
- využívá výrazové stránky hry (dynamika, frázování, artikulace)
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na tenor

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na tenor	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na tenor. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra tenor.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na tenor	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na tenor

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu v nástrojovém rozsahu

3. a 4. ročník Žák

- umí popsat základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů
- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na tenor (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu
- v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesení ho do třídní knihy.

5.1.18 Studijní zaměření Hra na baryton

Baryton nachází své uplatnění hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velmi zřídka se uplatní jako nástroj sólový.

Studium hry na baryton předpokládá hru na přípravný dechový nástroj a to na sopránovou zobcovou flétnu. Vzhledem k odlišné technice hry a velikosti nástroje je výuka vhodná pro žáky od 10 let. Nástroj je možné studovat v následujících modelech (zobcová flétna + baryton) 1+6 nebo 2+5 nebo 3+4. Během výuky se žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v sólové a souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. Stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- popíše nástroj
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na řádný a uvolněný postoj při hře
- dodržuje správné držení nástroje
- správně nasazuje a ukončuje tón
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
-

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na baryton

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na baryton

1. ročník Žák

- popíše jednotlivé části nástroje
- dbá na správné držení těla a nástroje
- ovládá v rámci svých schopností dechovou techniku
- zvládá nasazení a ukončení tónu
- dbá na metrum, rytmus, intonaci
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- ovládá uvolněný postoj a správné držení nástroje
- užívá základní hudební a dechovou frázi
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou melodii z paměti
- má vypěstován návyk správného dýchání, postoje při hře a správného nasazení nátrubku na rty
- má vytvořeny základní nátiskové návyky jako předpoklad pro tvoření ušlechtilého tónu
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové

3. ročník Žák

- reaguje na tempová a dynamická označení
- zapojuje se do hry s dalším nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- umí hrát legato, staccato
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- hraje skladby různých stylových období hraje skladby s doprovodem jiného nástroje
- orientuje se v zápisu partitury
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- chápe kvalitu tónu a hudebního projevu
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)

- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- využívá veškeré získané technické znalosti a dovednosti k tvoření a kvalitě tónu
- reaguje na dynamiku, agogiku, tempové rozlišení a frázování
- hraje v souborové hře
- rozezná kvalitu tónu
- je schopen hry z listu
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- má zájem o poznávání nových skladeb, schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň
- ovládá nátiskové schopnosti
- vystihne intonační čistotu, pečlivé provádění frázovacích dynamických a tempových označení
- pěstuje smysl pro hru v souboru

7. ročník Žák

- užívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- transponuje jednoduché melodie
- umí využít tempové rozlišení, dynamiku, frázování v celém rozsahu nástroje
- využívá výrazové stránky hry (dynamika, frázování, artikulace)
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na baryton

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na baryton	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na baryton. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra baryton.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební plán: Hra na baryton

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na baryton	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na baryton

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- pracuje s barvou tónu v nástrojovém rozsahu

3. a 4. ročník Žák

- umí popsat základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů
- zvládá melodické ozdoby
- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na baryton (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu
- v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.19 Studijní zaměření Hra na trombon

Pozoun neboli trombón je žesťový hudební nástroj. Je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Na základě jazykopisných údajů vznikl ve Španělsku. První doložená zpráva o využití nástroje pochází z 15. století. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový nástroj. Existovaly pozouny diskantové, altové, tenorové, basové a kontrabasové. Dnes se používají především pozouny altové, tenorové a basové.

Studium hry na trombon předpokládá hru na přípravný dechový nástroj a to na sopránovou zobcovou flétnu. Vzhledem k odlišné technice hry a velikosti nástroje je výuka vhodná pro žáky od 10 let. Nástroj je možné studovat v následujících modelech (zobcová flétna + trombon) 1+6 nebo 2+5 nebo 3+4. Během výuky se žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v sólové a souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- popíše nástroj
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na řádný a uvolněný postoj při hře
- dodržuje správné držení nástroje
- správně nasazuje a ukončuje tón
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na trombon

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na trombon

1. ročník Žák

- popíše nástroj a jeho uplatnění
- má vypěstován návyk správného dýchání, postoje při hře a správného nasazení nátrubku na rty
- má vytvořeny základní nátiskové návyky jako předpoklad pro tvoření ušlechtilého tónu
- umí spojovat notový zápis se sluchovou orientací a umí ji správně reprodukovat
- dle individuálních schopností zvládá hru z paměti, melodickou představivost a správné dělení frází
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- zvládá dle svých schopností nátiskovou techniku a rozšiřuje tónový rozsah
- má snahu o technicky a výrazově hlubší hudební projev
- využívá hru v dynamických odstínech
- umí hrát staccato
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem
- hudební obzor rozšířil v oblasti skupinové interpretace
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové

3. ročník Žák

- zvládá větší počet náročnějších skladeb, z nichž některé využil pro veřejná vystoupení
- využívá další prvky technických a výrazových dovedností
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- chápe kvalitu tónu a hudebního projevu
- zvládá hru z listu a hru z paměti
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb též pomocí souhry s klavírem
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- zahraje snadnější skladby, orchestrální party se smyslem pro stylovou reprodukci
- zahraje známou melodii podle sluchu
- využívá všechny základní snížcové polohy nástroje
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- zvládá náročnější skladby v rychlejších tempech
- rozezná kvalitu tónu
- je schopen hry z listu
- je zapojen do souborové hry
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- ovládá nátiskové schopnosti
- vystihne intonační čistotu, pečlivé provádění frázovacích dynamických a tempových označení
- pěstuje smysl pro hru v souboru
- má zájem o poznávání nových skladeb, schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň

7. ročník Žák

- zohledňuje ušlechtilý tón v dynamice pp-ff
- zvládá bohatost hudebního projevu, základy interpretace v různých stylových obdobích, melodické ozdoby, hru z listu
- zvládá tvorba melodického frázování, zdokonalil techniku - lehkost ve hře a zpěvnost tónu

- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- hra z paměti mu nečiní potíže
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na trombon

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na trombon	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na trombon. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra trombon.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební plán: Hra na trombon

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na trombon

1. a 2. ročník Žák

- zvládá péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- disponuje kvalitním tónem a pracuje s barvou tónu v nástrojovém rozsahu
- samostatně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu

3. a 4. ročník Žák

- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na trombón (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace) jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně uplatní hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu
- zvládá nastudování souborových, nebo orchestrálních partů

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanese ho do třídní knihy.

5.1.20 Studijní zaměření Hra na tubu

Studium hry na tubu předpokládá hru na přípravný dechový nástroj a to na sopránovou zobcovou flétnu. Vzhledem k odlišné technice hry a velikosti nástroje je výuka vhodná pro žáky od 10 let. Nástroj je možné studovat v následujících modelech (zobcová flétna + tuba) 1+6 nebo 2+5 nebo 3+4. Během výuky se žák postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v sólové a souborové hře.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na přípravný nástroj - zobcová flétna

Žák:

- zná teoreticky rozsah nástroje, v části se orientuje
- zná klíč, který ke hře potřebuje a notovou osnovu
- rozezná hluboké, vysoké a střední tóny, stejné tóny
- pozná melodii stoupající a klesající
- zahraje drobnou skladbu (národní píseň), a zahraje rytmické říkadlo
- ví, že se musí o nástroj starat

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na tubu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na tubu

1. ročník Žák

- ovládá stupnici a tónický akord
- hraje při rozehrávce retní vazby
- hraje na slušné úrovni lehkou melodii, národní píseň
- hraje staccato, legato v pomalém tempu
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- rozlišuje noty čtvrté, osminové a půlové

2. ročník Žák

- ovládá bezpečné nasazení a přemýšlí nad jeho kvalitou
- hraje durové stupnice dle individuálního rozsahu
- dodržuje dynamická znaménka
- hraje jednoduché party v dechovém souboru
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, DC al fine, akcent, triola, DS al fine

3. ročník Žák

- hraje staccato, legato v rychlejším tempu
- využívá dynamiku, tempová označení, frázování a agogiku v celém zvládnutém rozsahu
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- zvládá brániční dýchání
- uplatňuje se při hře v souborových seskupeních
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)

5. ročník Žák

- má schopnost dynamického cítění
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- zdokonaluje se v rozsahu nástroje
- ovládá hru veškerými technikami – staccato, legato, portamento
- používá rychlá tempa
- má zájem o poznávání nových skladeb, schopnost posuzovat jejich hodnotu a úroveň

7. ročník Žák

- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení
- využívá při hře získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle svých individuálních dispozic
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- přizpůsobuje se spoluhráčům v oblasti intonace, rytmu, dynamiky, agogiky
- má intonační představu
- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- je schopen se doladit a vyrovnává zvukové možnosti při souhře různých nástrojů
- má smysl pro kolektivní odpovědnost
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními

- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán – Hra na tubu

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na tubu	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na tubu. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra tubu.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na tubu

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na tubu	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na tubu

1. a 2. ročník Žák

- řeší samostatně problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zdokonaluje pomocí etud a technických cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb

3. a 4. ročník Žák

- udržuje nátiskovou připravenost
- interpretuje v intonační jistotě a sebekontrolě
- uplatňuje se ve hře na svůj nástroj a využívá nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované skladby
- rozpoznává kvalitu díla a hodnotí vlastní i cizí interpretaci
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- je pohotový při čtení partů a má smysl pro kvalitu zvuku a stylovost reprodukce
- uvědomuje si důležitost svého hlasu ve vztahu k celému souboru
- je schopen flexibilně reagovat na hudební požadavky v rámci skladby
- splňuje technické, výrazové a stylové nároky
- má smysl pro kolektivní odpovědnost

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.21 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje se uplatňují v sólové i souborové hře, v orchestru a různých hudebních seskupeních. Při výuce je hlavní pozornost věnována hře na bicí soupravu a postupně se žák orientačně seznamuje s dalšími perkusními nástroji. Uplatnění žáků je především v různých rockových kapelách, kterté se těší velké oblibě.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. stupně

Učební osnovy

Předmět: Hra na bicí nástroje

Žák:

- je schopen zaujmout správné držení těla při hře, má uvolněné ruce, drží správně paličky a ovládá základy správného úderu
- chápe a dokáže interpretovat čtvrtové a osminové hodnoty
- umí popsat různé soupravy bicích nástrojů

Základní studium I. stupně Učební plán: Hra na bicí nástroje

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Hra na bicí nástroje

1. ročník Žák

- drží správně tělo, má uvolněné ruce, drží správně paličky, ovládá základy správného úderu
- chápe rytmické členění v rozmezí čtvrtových, osminových a šestnáctinových hodnot
- ovládá rytmickou stupnici v rozmezí čtvrtových – šestnáctinových vzestupně i sestupně
- umí pojmenovat části bicí soupravy, rozpoznává základní notaci pro bicí soupravu
- je schopen doprovodit skladbu pomocí základních rytmů a přechodů
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)

2. ročník Žák

- aplikuje vědomě základní návyky – držení těla, uvolněné ruce, držení paliček
- chápe rytmické členění: celá, půlová, čtvrtová, osminová, šestnáctinová hodnota
- ovládá rytmickou stupnici samostatně mimo rytmickou řadu
- je schopen odstínit f a p
- zvládá víření bez dynamického odstínění
- ovládá složitější rytmy pro bicí soupravu s využitím základních breaků
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, DC al fine, akcent, triola, DS al fine
- rozlišuje takty čtvrtové, osminové a půlové

3. ročník Žák

- chápe složitější rytmické členění v souvislosti s notovým zápisem
- ovládá rytmickou stupnici čtvrtové - šestnáctinové včetně trioly
- je schopen doprovodit skladbu pomocí jednoduchých rytmů a breaků na bicí soupravu v souborové hře
- zná dynamická označení (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)

4. ročník Žák

- chápe rytmické členění osmin, triol a šestnáctin včetně pomlk
- ovládá rytmickou stupnici včetně sextoly
- je schopen začlenit do hry na soupravu hru s open hi-hat
- má orientační znalost hry s využitím paradiddle
- dokáže rozlišit dynamiku f, mf, p
- chápe a umí interpretovat přírazy
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)

5. ročník Žák

- chápe rytmické členění osmina s tečkou a synkopa
- rytmickou stupnici rozšíří o dvaatřicetiny
- ovládá hru v 6/8 taktu
- dokáže ve skladbě využít akcenty
- dále rozvíjí nezávislost rukou a nohou
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období

6. ročník Žák

- má vypěstovaný smysl pro kulturu projevu, pro rytmické cítění – tempo, metrum
- má zažité správné držení těla při hře na bicí soupravu
- umí se stále jasněji a samostatněji orientovat v notovém zápise, je schopen zahrát jednodušší útvary z listu
- sám si vyhledává skladby, které chce interpretovat
- dále rozvíjí hru akcentů a upevňuje hru složitějších rytmů ve 2/4, 3/4, 4/4 a 6/8 taktu
- ovládá hru kvintoly v rytmické řadě

7. ročník Žák

- je schopen samostatného nácviku a interpretace skladby
- ovládá hru septol v rytmické řadě
- má informativní pojem o použití double pedálu
- zná orientačně další styly a žánry
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Přípravné studium II. Stupně Učební plán - Hra na bicí nástroje

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Hra na bicí nástroje	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Hra na bicí nástroje. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Hra bicí nástroje.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Hra na bicí nástroje

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Soubořová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Hra na bicí nástroje

1. a 2. ročník Žák

- ovládá rytmickou stupnici včetně kvintol a septol
- umí využít double pedál při doprovodu skladby
- projevuje samostatnost v interpretaci i percepce různých stylů a žánrů
- projevuje stále větší schopnosti v nezávislosti rukou a nohou
- má orientační znalost všech druhů běžně užívaných bicích nástrojů
- je schopen doprovodu v tečkovaném rytmu
- chápe členění velké trioly a duoly
- orientuje se v 7/8 taktu
- získává praktické zkušenosti ve hře v různých hudebních tělesech
- je schopen interpretovat rytmy ve stylu reggae, bossa nova

3. a 4. ročník Žák

- projevuje stále větší samostatnost při výběru skladeb, jejím nácvičku i interpretaci
- orientuje se v 9/8 taktu
- je schopen interpretovat skladby ve stylu shufle, samba
- je schopen zahrát čtyřtaktové sólo
- projevuje samostatnost a osobní iniciativu ve hře v souborech, nebo jiných hudebních tělesech
- je schopen rozeznat nejrůznější žánry a styly různých období

- plně využívá získaných znalostí a vědomostí
- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti

4. ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanesse ho do třídní knihy.

5.1.22 Studijní zaměření Sólový zpěv

Studium ve studijním zaměření Sólový zpěv žákům nabízí získání odborného vzdělání, které jim umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů jako dobří amatéři (ve sborech, souborových ansámblech nebo sólově), ale také zvolit si takový profesionální směr, jehož předpokladem je úspěšné zvládnutí kultivovaného hlasového projevu (sólová pěvecká dráha, učitelství, vychovatelství, herectví apod.).

V průběhu studia žáci pěstují smysl pro kultivovaný hudební projev, krásu hudební fráze a kantilénu a rovněž rozvíjejí své hudební schopnosti a dovednosti (hudební sluch, rytmické cítění, hudební paměť, tonální cítění atd.). Učí se poslouchat svůj hlas, uvědomovat si jeho kvalitu (rozsah, objem, barvu) a ovládat svůj hlas ve všech hlasových polohách. Průběžně se seznamují s hodnotnou pěveckou literaturou různých stylových období a žánrů. Své pěvecké dovednosti prakticky uplatňují a podle typu osobnosti, hlasových a všeobecných hudebních dispozic se následně profilují.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia I. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia I. Stupně

Učební osnovy

Předmět: Sólový zpěv

Žák:

- ovládá jednoduchá dechová a intonační cvičení
- zpívá jednoduché lidové a umělé písně úměrné své hlasové vyspělosti
- zpívá s jednoduchým doprovodem, podporujícím hlavní melodii
- má povědomí o správném držení těla
- zpívá z paměti
- Seznámení se základními pěveckými návyky a jejich nácvik - pěvecký postoj, brániční dýchání, klidný nádech, plynulý výdech, volná hlava, uvolnění spodní čelisti, správná artikulace

Základní studium I. stupně Učební plán: Sólový zpěv

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka*	1	1	1	1	-	-	-
<i>Povinně volitelné předměty: **</i>							
Komorní zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1
Souborová hra	-	-	1	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: ***</i>							
Dramatická příprava	1	1	1	1	1	1	1
Filmová tvorba	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: * Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v kapitole 5.1.23

** Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů, tak aby celkový součet týdenních hodin za celé studium nebyl nižší než 16.

*** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2.

Učební osnovy

Předmět: Sólový zpěv

1. ročník Žák

- má povědomí o správném pěveckém postoji
- dodržuje intonaci a rytmus
- má povědomí o dramatickém projevu
- užívá hlas v přirozeném rozsahu
- má povědomí o pojmech repetice, prima a seconda volta, legato, staccato, koruna
- zná základní dynamická označení (piano, mezzoforte, forte)
- Seznámení se základními pěveckými návyky a jejich nácvik - pěvecký postoj, brániční dýchání, klidný nádech, plynulý výdech, volná hlava, uvolnění spodní čelisti, správná artikulace, dodržování fráze, výraz

2. ročník Žák

- zná správný pěvecký postoj
- dodržuje intonaci a rytmus
- má povědomí o správné artikulaci
- užívá hlas v přirozeném rozsahu

- zpívá lidové a umělé písně, úměrné své hlasové vyspělosti, s doprovodem
- má povědomí o základních tempových označeních (tempo, allegro, moderato, ritardando)
- má povědomí o pojmech ligatura, předtaktí, da capo al fine, akcent, triola, dal segno al fine
- rozlišuje takty čtvrté, osminové a půlové
- Upevnění pěveckého postoje, přechod z bráničního na žeberně - brániční dýchání, procvičování pohyblivosti bránice, důraz na intonaci, rytmus, artikulaci

3. ročník Žák

- ovládá správný pěvecký postoj a klidný nádech
- používá hlas v celém rozsahu, dle své individuální hlasové vyspělosti
- rozlišuje základní agogiku a dynamiku
- zvládá složitější rytmus
- dbá na správnou artikulaci
- má povědomí o zpěvu legato a správném frázování
- zná dynamická označení (ppp, pp, p, mf, f, ff, fff, crescendo, decrescendo)
- má povědomí o tempových označeních (presto, vivo, adagio, lento)
- Upevňování pěveckého postoje, zdokonalení techniky dechu, procvičování pohyblivosti bránice, dynamická rozlišení f, mf, p, používání hlasu v celém jeho rozsahu, procvičování správné artikulace, zpěvu legato a frázování.

4. ročník Žák

- má povědomí o měkkém nasazení tónu
- zpívá hlasová cvičení a písně úměrné své hlasové vyspělosti
- má povědomí o jednoduchém lidovém dvojhlase
- orientuje se v notovém zápisu
- zná přednesová označení (cantabile, dolce, giocoso)
- má povědomí o označeních způsobu hry – zpěvu (glissando, vibrato, pizzicato)
- má povědomí o přednesových označeních (largo, ritenuto, sostenuto, comodo, grave, rubato, maestoso, con brio)
- Práce na měkkém nasazení tónu, zdokonalení žeberně - bráničního dýchání, rozklady tónického kvintakordu dur i moll, spojení rozkladů akordů se stupnicovými postupy v rámci individuálního rozsahu žáka, příprava zpěvu staccato, nácvik lidového dvojhlasu

5. ročník Žák

- má povědomí o zdravých pěveckých návycích a dechové technice
- zvládá rytmicky náročnější útvary
- rozumí zásadám základní hlasové hygieny

- zpívá z paměti delší písně
- zpívá se složitějším doprovodem
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- rozlišuje jednotlivá hudební období
- Zdokonalení žeberně – bráničního dýchání. Rozšíření motivů na větší melodické celky dynamicky rozlišené, rozvíjení staccata, hlavový tón, zdokonalení legata, cítění přirozené dynamiky, agogika

6. ročník Žák

- využívá větší rozmezí dynamiky a agogiky
- rozšiřuje úměrně svým hlasovým možnostem hlasový rozsah oběma směry
- zpívá složitější hlasová cvičení úměrná své hlasové vyspělosti
- interpretuje složitější hudební útvary při rozezpívání
- samostatně nacvičí zadanou skladbu
- zpívá z paměti delší písně se složitějším doprovodem
- orientuje se v notovém zápise
- Rozšiřování dynamických a agogických dovedností, rozšiřování a upevňování hlasového rozsahu oběma směry, opakování větších celků při rozezpívání

7. ročník Žák

- ovládá základy dechové techniky, artikulace a měkké nasazení tónu
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností hlasové rejstříky
- využívá zásad hlasové hygieny
- využívá přiměřenou dynamiku a agogiku dle tématu skladby
- zpívá lidové písně ve složitějších úpravách a umělé písně z různých stylových období
- zpívá různé žánry
- orientuje se ve vícehlasém notovém zápise
- Upevňování dechové techniky, artikulace a měkkého nasazení tónu, používání rozšířeného hlasového rozsahu a podle svých možností hlasových rejstříků, upevňování zásad hlasové hygieny, nácvik dynamiky a agogiky dle tématu skladby, zpěv lidových písní ve složitějších úpravách a umělé písně z různých stylových období, rozlišování zpěvu v různých žánrech, orientace ve vícehlasém notovém zápise
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou

Učební osnovy

Předmět: Komorní zpěv

Žák

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a stupně hudebního vývoje
- zpívá písně v jednohlasé a kánonické úpravě, postupně – podle věku a pěveckých možností – jednoduchý lidový dvojhlas, dále složitější dvojhlas, případně vícehlas
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- podle věku a svých možností se orientuje v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- aktivně spolupracuje s ostatními

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů
- učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Dramatická příprava

Žák:

- Získává základní dovednosti v oblasti jevištního projevu. Rozumí hře v roli a snaží se ji interpretovat
- Rozvíjí své dechové a artikulační schopnosti
- Chápe základní divadelní názvosloví
- Je schopen pracovat s trémou a zvládat ji
- S hereckým partnerem navazuje interakce, které je schopen směřovat k vypointovanému cíli
- Zvládá jednoduchou slovní a pohybovou improvizaci

Přípravné studium II. Stupně Učební plán – Sólový zpěv

Název vyučovacího předmětu:	1. r.
Sólový zpěv	1
Přípravná hudební nauka	1
<i>Nepovinný předmět: *</i>	
Filmová příprava	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření na sólový zpěv. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření sólový zpěv.

* Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Základní studium II. stupně Učební plán: Sólový zpěv

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1
<i>Povinně volitelné předměty: *</i>				
Komorní zpěv	1	1	1	1
Souborová hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
<i>Nepovinný předmět: **</i>				
Dramatická příprava	1	1	1	1
Filmová příprava	1	1	1	1

Poznámka: * Žák si volí min. jeden z povinně volitelných předmětů.

** Učební osnovy předmětu Filmová příprava jsou uvedeny v kapitole 5.2

Učební osnovy

Předmět: Sólový zpěv

1. a 2. ročník Žák

- používá vyrovnaný hlas v celém rozsahu
- dle povahy skladby využívá dynamiku a agogiku
- zpívá písně ve složitější úpravě
- dobře se orientuje se v notovém zápisu
- je samostatný při korepetici
- rozumí zpěvu staccato a legato
- používá správné frázování
- Prohlubování znalostí pěvecké techniky z I. stupně, vyrovnávání hlasu v celém rozsahu, upevňování citění agogiky a dynamiky dle povahy skladby

3. a 4. ročník Žák

- zpívá náročnější technická cvičení pro rozšíření rozsahu oběma směry
- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou
- zpívá skladby dle svého individuálního zaměření
- interpretuje skladby v původním jazyce
- používá správné frázování ve zpěvu kantilény
- vyrovnává znění hlasu v celém rozsahu
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- zvládá jednoduché pěvecké ozdoby
- interpretuje stylově a žánrově správně skladby jednotlivých období
- má vlastní názor na interpretaci skladby a na poslouchanou hudbu
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období
- Zpěv náročnějších technických cvičení pro rozšíření rozsahu oběma směry, použití správné dechové techniky, interpretace skladeb v původním jazyce

4. Ročník Žák

- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ. To je možno vykonat formou absolventského koncertu, nebo postupovou zkouškou.

Učební osnovy

Předmět: Komorní zpěv

Žák

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a stupně hudebního vývoje
- zpívá písně v jednohlasé a kánonické úpravě, postupně – podle věku a pěveckých

možností – jednoduchý lidový dvojhlas, dále složitější dvojhlas, případně vícehlas

- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- podle věku a svých možností se orientuje v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- aktivně spolupracuje s ostatními

Učební osnovy

Předmět: Sborový zpěv

Žák

- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- aktivně spolupracuje s ostatními
- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň

Učební osnovy

Předmět: Souborová hra

Žák

- učí se vnímat party ostatních hráčů učí se hrát podle akordických značek
- učí se rozlišovat různé hudební žánry
- seznamuje se s technickými možnostmi svého nástroje a využívá je při souhře s jinými nástroji
- učí se jednoduché transpozici
- zapojuje se do hudebního souboru, při společné hře se učí respektovat hudební stránku studovaného hudebního díla a podřizuje se kolektivnímu interpretačnímu pojetí
- učí se využívat své nástrojové dovednosti v zájmu všech zúčastněných
- hudebníků a osvojuje si postupy vedoucí k úspěšné spolupráci v hudebním kolektivu

Učební osnovy

Předmět: Dramatická příprava

Žák:

- Získává základní dovednosti v oblasti jevištního projevu. Rozumí hře v roli a snaží se ji interpretovat
- Rozvíjí své dechové a artikulační schopnosti
- Chápe základní divadelní názvosloví
- Je schopen pracovat s trémou a zvládat ji
- S hereckým partnerem navazuje interakce, které je schopen směřovat k vypointovanému cíli
- Zvládá jednoduchou slovní a pohybovou improvizaci

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

5.1.23 Vyučovací předmět Hudební nauka

Předmět Hudební nauka (HN) je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku I. stupně s dotací 1 hodiny týdně. Předmět HN navazuje na nástrojové dovednosti dětí, rozšiřuje jejich hudební schopnosti a znalosti a přispívá k celkovému estetickému a kulturnímu rozvoji osobnosti.

Do výuky jsou začleněny činnosti vokální – zpěv, intonace, instrumentální – hra na jednoduché nástroje, tvorba instrumentálních doprovodů, rytmicko-pohybové – vyjádření hudby pohybem (PHV), recepce, reflexe – vnímání hudby, rozbor jednoduchých forem a výrazových prostředků; význam, interpretace a umělecká hodnota díla, tvořivé – jako součást všech činností.

Učební plán: Hudební nauka

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hudební nauka	1	1	1	1	-	-	-

Učební osnovy

Předmět: Hudební nauka

1. ročník Žák

- rozlišuje noty a pomlky: celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrtová, osminová
- rozlišuje takty: 4/4, 3/4, 2/4
- orientuje v jednohlasém notovém zápise C1-C3 v houslovém klíči
- vyjmenuje stupnice C dur, G dur, D dur, A dur, F dur a jejich kvintakord
- interpretuje rytmická cvičení ve 4/4, 3/4, 2/4 taktech s použitím not celá - osminová

2. ročník Žák

- má povědomí o notovém zápise v basovém klíči
- má povědomí o stupnicích E dur, B dur, Es dur, AS dur
- zná základní akordy (kvintakord, sextakord, kvartsextakord)
- má povědomí o základních intervalech

3. ročník Žák

- má povědomí o dominantním septakordu
- vyjmenuje stupnice a moll, e moll, h moll, d moll, g moll
- rozlišuje pojmy part, partitura
- má povědomí o melodických ozdobách (příraz, odraz, obal, trylek, nátryl, skupinka, mordent)

4. ročník Žák

- má povědomí o kvintovém a kvartovém kruhu
- vysvětlí pojmy tónina, konsonance, disonance, modulace, tonální skok
- vyjmenuje základní harmonické funkce
- rozlišuje zařazení hudebních nástrojů a pěveckých hlasů
- transponuje jednoduchou melodii
- má povědomí o paralelních stupnicích

5.2 Výtvarný obor

Cílem výuky ve výtvarném oboru je rozvíjet a podpořit u žáka tvořivost, invenci, vlastní aktivitu a hlavně podpořit prožívání radosti z vlastní činnosti. Učíme žáka tvořivě nahlížet na svět, který nás obklopuje a také na širokou oblast výtvarné kultury. Proto je výuka obsahově postavena na tvůrčích činnostech, výtvarné tvorbě, vnímání a interpretaci díla. Nabízíme ale i relaxaci a uvolnění. Výuka ve výtvarném oboru vede žáka k racionálnímu vnímání světa, ale i k vnímání citovému a estetickému. Přesahuje do ostatních vzdělávacích předmětů a oblastí života. Výtvarný obor seznamuje žáka s celou škálou klasických i netradičních výtvarných technik. Práce je volena tak, aby se žák v průběhu studia seznámil se všemi oblastmi výtvarného vyjadřování, pracoval samostatně i ve skupinách. Během výuky jsou ovlivňovány volní vlastnosti žáka, třiben vkus, schopnost posoudit práci vlastní i druhých v rámci skupiny. Žák je veden k sebereflexi a sebehodnocení. Cílem je vychovat z žáka osobnost esteticky citlivou a vést ho ke kultivovanému životnímu postoji.

Žáci jsou rozděleni do učebních skupin zpravidla dle ročníků a místa výuky. Výuka probíhá na třech místech, a tak může docházet ke sloučení jednotlivých ročníků i stupňů ve vyučovací skupině. Vyučovací skupinu navštěvuje maximálně 15 žáků.

Ve vyučovaném předmětu výtvarná tvorba se prolíná jak plošná, tak prostorová tvorba dle zvoleného tématu a techniky. V tomto předmětu jsou spojeny oblasti Výtvarná tvorba a oblast Recepce a reflexe výtvarného umění.

Výuka předmětu Filmová tvorba spočívá v tvůrčím využívání současných obrazových a zvukových záznamových technologií. Obecným cílem předmětu je poskytnout žákům potřebné základní vědomosti o procesu tvorby krátkého audiovizuálního díla. Žáci se seznámí a porozumí potřebným základům scenáristiky, režie, kamery, zvuku, střihu a pochopí celý tvůrčí proces od přípravných fází natáčení, přes samotné natáčení až po dokončovací práce v postprodukcii. V digitální oblasti jsou žáci seznamováni s obsluhou hardwarových zařízení (digitální kamera, PC, zvuková technika atd.) a využíváním softwarového vybavení (Adobe Premiere) pro zpracování obrazových a zvukových dat do specifického filmového tvaru. Získané teoretické vědomosti si žáci ověří při plnění praktických filmových cvičení v krátké stopáži se zadáním na různé žánry a témata. Pro účely výuky je k dispozici ateliér/třída vybavená základní kamerovou technikou, střihovým programem a počítači.

Při výuce předmětu Filmová tvorba jsou žáci seznámeni také se základy filmové řeči, skladby filmového díla a pochopí a zhodnotí jednotlivé složky promítaného filmového díla, společenskou úlohu filmu a vývoj filmového média od jeho objevu až po současnost. Vedle základů filmové tvorby jsou žáci při výuce vedeni i k vlastním způsobům vyjadřování a autorské originalitě.

Předmět vybavuje žáky schopností zhodnotit nejčastější problémy při výrobě filmu/video, orientovat se v nich, zaujímat k nim kritická stanoviska a umět je využít pro vlastní tvorbu.

Předmět se vyučuje od 5. ročníku 1. stupně.

Učební plán: Výtvarný obor Přípravné studium I. Stupně
Dvouleté přípravné studium

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Výtvarná tvorba	3	3

Učební osnovy: Přípravné studium I. Stupně

Předmět: Výtvarná tvorba

1. Ročník Žák

- při haptických hrách hněte hlínu, mačká papír a zkoumá proměnu plochy
- pracuje s náhodnou skvrnou, mísí barvy
- zmačkaný papír uplatňuje v ploše i prostorové tvorbě
- při hře se zapojuje do aktivního poznávání výtvarných technik
- seznamuje se s ilustrátory dětských knížek
- navštěvuje kulturní památky ve svém okolí
- pozoruje roli výtvarných technik v dílech umělců
- reaguje na motivaci výtvarnou kulturou

2. ročník Žák

- používá práci s linií
- oceňuje roli náhody
- intuitivně odvozuje z náhody řád
- aktivně poznává a užívá základní výtvarné techniky
- seznamuje se a porovnává ilustrativní tvorbu umělců
- vyjadřuje svůj názor
- prožívá atmosféru díla, místa, nebo vnitřního prostoru
- výtvarně navazuje na tyto zážitky

Učební plán: Výtvarný obor Základní studium I. Stupně

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3
Filmová tvorba*	-	-	-	-	3	3	3

Poznámka: * Povinně volitelný předmět od 5. ročníku – žák si volí mezi předměty Výtvarná nebo Filmová tvorba (o zařazení rozhoduje ředitel školy)

Učební osnovy: Základní studium I. stupně

Předmět: Výtvarná tvorba

1. ročník Žák

- využívá své zkušenosti ve volné tvorbě
- náměty výtvarných her volí v souvislosti s nefigurativními parafrázemi jevů pozorovaných v okolí (dynamika deště, barvy pro vztek nebo mazlení)
- při motivaci nebo hodnocení se setkává s ukázkami uměleckých děl
- prozkoumává svůj zážitek a slovy ho popíše
- poznává jemu dostupné oblasti umělecké tvorby (Pravěk, malířskou expresi)

2. ročník Žák

- experimentuje s vlastnostmi výtvarných prvků
- obohacuje výraz nefigurativních parafrází
- rozlišuje účinky použitých technik a materiálů
- intuitivně buduje výtvarné etudy soustředěné na poznání a uplatnění výtvarných prvků
- objevuje vizuální kvality ve svém okolí
- pro parafrázi volí výřezy a detaily
- užívá animační techniky k prohloubení zážitků z uměleckého díla

3. ročník Žák

- prozkoumává vztahy mezi prvky, dá do souvislosti jejich účinky se zvoleným námětem
- hraje si s hledáním variací
- využívá své zkušenosti ve volné tvorbě
- intuitivně používá výtvarnou kompozici
- dává do souvislosti informace o umění a vytváří si průřezový obraz
- porovnává různé oblasti výtvarného umění a objevuje na sobě a druhých jejich účinky
- svými slovy porovnává a popíše roli výtvarných prvků v díle dvou autorů (role světla, barvy, prostoru)

4. ročník Žák

- navazuje na znalost základních výtvarných prvků
- rozšiřuje jejich zásobu o bod, tvar, plochu a prostor
- při hodnocení nachází nové podněty u spolužáků
- v návaznosti na učivo ze ZŠ žák poznává umění pravěku a Egypta
- porovná obě umělecká údobí
- výuku dějin umění kombinuje s průřezovým poznáváním výtvarné kultury podle potřeb projektové výuky
- experimentuje s parafrázováním reprodukcí

5. ročník Žák

- formuluje pocity, plynoucí z kompozičního uspořádání prvků
- experimentuje s výtvarným rytmem a s proporčními vztahy
- výtvarný jazyk využívá k nefigurativnímu vyjádření emocí, jevů a vztahů
- ve fotografovaných detailech reality objevuje přítomnost prvků výtvarného jazyka
- v souladu s učivem ZŠ žák poznává umění antiky, raně křesťanského a románského umění
- popíše svět těla a ducha, kombinuje s průřezovým poznáváním výtvarné kultury podle potřeb projektové výuky
- odvozuje v reprodukcí základní kompoziční prvky
- definuje svůj vztah k výtvarnému umění

6. ročník Žák

- rozšiřuje zásobu prvků o plochu a prostor
- dodržuje kompoziční pravidla
- odvozuje účinky porušování kompozičních pravidel
- uplatňuje kompoziční zákonitosti
- v návaznosti na učivo ZŠ žák poznává umění gotiky a renesance
- charakterizuje filozofické a výtvarné rozdíly mezi oběma slohy
- kombinuje s průřezovým poznáváním výtvarné kultury podle potřeb projektové výuky
- analyzuje stavbu uměleckého díla

7. ročník Žák

- bez obtíží využívá výtvarný jazyk v celé jeho šíři
- komponuje výtvarné etudy s různými výrazovými aspekty (sestava náhodná, klidná, dynamická)
- rozplánuje si soubor variant pro dané téma a hledá originální řešení
- v návaznosti na učivo ZŠ žák poznává umění baroka a 19. Století
- seřadí etapy vývoje výtvarného umění a popíše jejich základní znaky
- výuku dějin umění kombinuje s průřezovým poznáním výtvarné kultury podle potřeby projektové výuky, své poznatky přiřazuje do historického přehledu

- definuje oblasti umění, kterým dává přednost a objasní příčiny tohoto zájmu
- navštěvuje výstavy a popisuje své zážitky

**Učební plán: Výtvarný obor Přípravné studium II. Stupně
Jednoleté přípravné studium**

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní dotace	hodinová
	1. r.	
Výtvarná tvorba	3	
Filmová tvorba*	3	

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření Výtvarná výchova nebo Filmová tvorba. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Výtvarná výchova nebo Filmová tvorba.

* Povinně volitelný předmět – žák si volí mezi předměty Výtvarná nebo Filmová tvorba (o zařazení rozhoduje ředitel školy)

Učební plán: Výtvarný obor

Základní studium II. Stupně

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3
Filmová tvorba*	3	3	3	3

Poznámka: * Povinně volitelný předmět od 5. ročníku – žák si volí mezi předměty Výtvarná nebo Filmová tvorba (o zařazení rozhoduje ředitel školy)

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět: Výtvarná tvorba

1. ročník Žák

- dá do souvislosti všechny předchozí zkušenosti a znalosti výtvarného jazyka
- experimentuje s výtvarnými hrami, etudami a materiály
- seznamuje se s principy perspektivního vyjádření prostoru
- zabývá se předstupni moderního umění
- rozlišuje popisnost a imaginativnost v malířském umění
- z vlastního zájmu navštěvuje výstavy a kulturní památky
- prohlubuje své znalosti výtvarného umění z I. stupně

2. ročník Žák

- analyzuje roli výtvarného jazyka pro sdělnost vlastní tvorby
- zvládá principy perspektivního vyjádření prostoru
- formuluje účinky výtvarného jazyka a své porozumění dokumentuje v kompozičních etudách
- s porozuměním výtvarnému jazyku koriguje sám sebe
- orientuje se v dějinách umění
- analyzuje roli výtvarného jazyka pro sdělnost uměleckého díla
- ověřuje si principy perspektivního vyjádření prostoru v malbě renesance
- formuluje své postoje k modernímu umění

3. ročník Žák

- výtvarná jazyk se stává nepominutelnou složkou jeho výtvarného myšlení
- navrhuje, realizuje design předmětů
- charakterizuje výtvarné směry 20. století podle způsobu užití výtvarného jazyka
- navrhuje drobné stavby nebo jejich části
- charakterizuje výtvarné směry 20. století podle způsobu užití výtvarného jazyka
- poznává umění 50. a 60. Let
- sleduje vývoj moderního umění a architektury
- vybírá si vhodné okruhy umění nebo autorské osobnosti pro svou profesionální přípravu

4. ročník Žák

- výtvarný jazyk uplatňuje s porozuměním ve všech oblastech výtvarné tvorby definuje svůj přístup závěrečné práci
- prezentuje své výtvarné i technologické záměry
- realizuje závěrečný projekt, seřadí a předloží jeho výsledky a obhájí je
- doplňuje si své znalosti moderního umění
- vytváří si poučný náhled na výtvarná díla - pojmenovává, porovnává, hodnotí a řadí myšlenky
- podle vnímaných účinků vztahuje umění k vlastní existenci

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Filmová příprava

1. ročník

- Je seznámen s pojmy film a animace
- Dokáže rozlišit specifika hraného a animovaného filmu
- Je seznámen s nástroji potřebnými na výrobu filmové ukázky (zejm. kamera, prostor, mikrofon atp.)

2. ročník

- Je seznámen se základní filmovou terminologií – scénář, střih, filmový žánr atp.
- Je seznámen se specifickými vlastnostmi různých filmových druhů a žánrů.
- Má základní povědomí o animaci.

3. ročník

- Umí s technickou pomocí pedagoga vytvořit sled snímků animovaného filmu.
- Je seznámen s prací před kamerou – postojem, gestem, řečí.
- Má povědomí o vytváření jednoduchých filmových námětů.

4. ročník

- Má povědomí o vytváření bodového scénáře k animovanému i hranému filmu.
- Je seznámen s vytvářením krátkých mluvených vstupů.
- Je seznámen se základy filmové analýzy.

5. ročník

- Je seznámen s analýzou krátkého i delšího filmového snímku.
- Je seznámen s ovládáním kamery
- Je seznámen s principy svícení objektů a významem svícení ve filmu
- Má povědomí o vytvoření scénáře animovaného či hraného filmu
- Má povědomí a tvoření delších mluvených vstupů

6. ročník

- Je seznámen s pravidly stříhové skladby a umí je využít ve stříhovém programu
- Je seznámen se základy režie a práce s hercem
- Má povědomí o práci v týmu na krátkém filmovém cvičení

7. ročník

- Využívá získané vědomosti k samostatnému tvůrčímu procesu
- Pracuje v týmu na krátkém filmovém cvičení, se specializací na konkrétní profesi
- Je seznámen s významnými mezníky v dějinách filmu
- Je seznámen s hlubší analýzou zhlédnutého snímku

Učební osnovy: Přípravné studium II. Stupně - Jednoleté přípravné studium

Předmět: Filmová příprava

Žáci během studia směřují k naplnění výstupů I. stupně základního studia.

Učební plán přípravného studia II. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření

- viz učební plán Přípravného studia II. stupně

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět: Filmová příprava

1. Ročník

- Zhodnocuje vědomosti nabitě v 1. stupni studia
- Je seznámen s přípravou technického scénáře
- Má povědomí o práci se světlem s kamerou, se střihem

2. Ročník

- Je seznámen s technickou přípravou natáčení a zákonitostmi postprodukce
- Je seznámen s vytvářením krátkých i delších filmových či televizních děl od počátečního námětu po natočení snímku
- Je seznámen s prací na filmu v postprodukci

3. Ročník

- Je seznámen vytvářením složitější literární, technický a obrázkový scénář
- Má povědomí o precizním filmovém herectví a detailu
- Je seznámen s vedením filmového projektu z pozice režiséra/produkce/techniky
- Má povědomí o práci v prostoru s určenými rekvizitami

4. Ročník

- Má povědomí o vytvoření krátkého i delšího filmu – pracuje od námětu až po postprodukci
- Je seznámen s reflexí vlastní práce a analýzou práce svých kolegů
- Má povědomí o spolupráci na projektech svých spolužáků, dokáže se chopit různých rolí v procesu filmové tvorby
- Je seznámen s experimentováním v rámci filmové formy i obsahu

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Filmová tvorba

5. ročník

- Je seznámen se základy scenáristické tvorby
- pochopí jednotlivé role filmového štábu
- orientuje se v rozdílech ve filmových žánrech a formátech
- pochopí základní velikosti záběrů, záběrování ve filmu a jeho význam

- je seznámen s ovládáním kamery
- je seznámen s principy svícení objektů a významem svícení ve filmu
- je seznámen se zpracováním natočeného materiálu ve stříhovém programu
- je seznámen se zvukovou technikou a významem zvuku ve filmu
- je seznámen s jednotlivými fázemi natáčení

6. ročník

- je schopen napsat krátkou filmovou povídku/krátký scénář na zadané téma
- ovládá běžné funkce kamery, provádí samostatně nastavení, záběruje
- je seznámen se základy filmové řeči
- je seznámen s pravidly stříhové skladby a umí je využít ve stříhovém programu
- je seznámen se základy režie a práce s hercem
- je schopen pracovat v týmu na krátkém filmovém cvičení
- je schopen diskutovat s ostatními nad zpracovaným filmovým cvičením, hodnotit, kriticky se vyjadřovat

7. ročník

- Využívá získané vědomosti k samostatnému tvůrčímu procesu
- samostatně napíše krátký scénář na dané téma
- pracuje v týmu na krátkém filmovém cvičení, se specializací na konkrétní profesi (rozdělení úkolů v rámci jednoho projektu s přihlédnutím k osobním preferencím)
- samostatně pracuje s digitální kamerou, záběruje a využívá pohyb kamery
- samostatně umí nasvítit objekt a vyjádřit světlem celkové vyznění scény
- samostatně umí nasnímat zvuk a zpracovat spolu s obrazem
- chápe možnosti stříhové skladby a umí je využít v postprodukci ve vlastním filmovém cvičení
- je seznámen s významnými mezníky v dějinách filmu
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Učební osnovy: Přípravné studium II. Stupně - Jednoleté přípravné studium

Předmět: Filmová tvorba

Žáci během studia směřují k naplnění výstupů I. stupně základního studia.

Učební plán přípravného studia II. stupně má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření - viz učební plán Přípravného studia II. Stupně.

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět: Filmová tvorba

1. ročník

- využívá vědomosti nabyté v 1. stupni
- napíše krátký literární scénář s využitím scenáristických pravidel
- vnímá specifické filmové žánry a umí je přenést do vlastního filmového vyprávění
- je seznámen s přípravou technického scénáře
- pracuje komplexněji s digitální kamerou, snímá z různých záběrů, úhlů a využívá různé pohyby kamery
- chápe význam světla a umí jej využít k navození atmosféry
- pracuje v týmu samostatně a přináší vlastní tvůrčí řešení
- zná základy zvukařské práce
- reflektuje audiovizuální dílo do větší hloubky než běžný divák

2. ročník

- formuluje svůj záměr a myšlenku díla
- zpracuje a rozvine vybrané téma do podoby povídky, literárního a obrazového scénáře
- pracuje samostatně s kamerou a kamerovým příslušenstvím
- orientuje se v druzích audiovizuálních děl a zvolí ten správný k danému účelu
- aplikuje stříhovou skladbu a složitější zvukovou dramaturgii
- je schopen prezentovat a obhájit výsledek své práce před ostatními spolužáky

3. ročník

- vytvoří složitější literární, technický a obrázkový scénář a funkčně ho využije
- teoreticky i prakticky ovládá lineární i paralelní filmové i literární vyprávění
- formálně i obsahově komponuje záběry, využívá jejich velikostí a pracuje s pohledem a nadhledem
- stříhá obraz dle hudby
- dodá vhodné ruchy k obrazu
- účelně pracuje s rekvizitou a hercem
- orientuje se v obrazových formátech
- pracuje s tempem i rytmem audiovizuálního díla
- používá dostupnou osvětlovací techniku jak v interiéru, tak exteriéru
- upravuje natáčecí prostor pro potřeby obrazového a zvukového záznamu
- využívá vhodné digitální a nedigitální efekty
- je schopen tvůrčí spolupráce v rámci skupiny při natáčení

4. ročník

- je schopen samostatné, ale i týmové spolupráce při natáčení v interiéru i exteriéru, umí se připravit před natáčením

- využívá kameru a kamerové příslušenství, připravuje technický scénář nebo storyboard (ve dvojici kameraman a režisér)
- využívá zvukové příslušenství a komunikuje v týmu se spolupracovníky
- využívá základy režijní práce a práce s hercem
- používá stříhový program v jeho komplexnosti, volí vhodné postupy úpravy obrazu (barevné korekce) dle žánru
- experimentuje s obrazem, zvukem, stříhem
- je seznámen se základy grafiky a titulkováním v obraze
- sleduje současný film a umí jej využít jako příklad k vlastní tvorbě
- vyjadřuje se s pomocí odborné terminologie v oblasti filmu
- je schopen kriticky diskutovat nad svým dílem
- prezentuje své dílo před ostatními při projekci
- propaguje své dílo na sociálních sítích

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.

5.3 Taneční obor

Charakteristika Tanečního oboru

V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní rozvoj dětí po stránce tělesné i duševní. Snažíme se o prohlubování dispozic k tanci a pohybové schopnosti žáků. Ve výuce klademe důraz na rozvíjení sluchu a rytmiky u skupin a u jednotlivců o rozvíjení motoriky a koordinace jednotlivých částí těla. Seznamujeme žáky se stavbou lidského těla a zákonitostmi jeho pohybu.

Nabízíme seznámení se základními tanečními technikami k vyjádření uměleckého díla, ale také obohacení povědomí žáků o rozmanitosti tanečních stylů. Každému žákovi poskytneme takové základy

odborného vzdělání, které mu umožní zapojit se do různých amatérských pohybových aktivit nebo se dále vzdělávat v oboru.

Dbáme na rozvoj tanečních technik, koordinačních, silových a vytrvalostních schopností včetně relaxace.

Učíme žáky rozumět obsahu tanečního díla, hodnotit ho, hodnotit i svůj projev. Vedeme žáky k utvoření vlastního názoru na taneční projev. Snažíme se prostřednictvím tance a výuky vzbudit u žáků zájem o veškeré kulturní dění. Snažíme se o maximální prezentaci naučené techniky na veřejnosti.

Učitelé uplatňují při výuce individuálně skupinový přístup. Vyučuje se ve skupině maximálně 20 žáků. Podle počtu žáků v jednotlivých ročnících mohou vznikat i smíšené třídy spojením různých ročníků I. a II.

Učební plán: Taneční obor Přípravná taneční výchova

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Taneční přípravná výchova	2	2

Učební osnovy: Přípravná taneční výchova Předmět: Přípravná taneční výchova

1. a 2. ročník Žák

- orientuje se v prostoru při pohybu z místa a na místě
- osvojuje si jednoduché koordinační prvky
- vytleskává jednoduché písně nebo slova v rytmu
- v podobě dětských písniček ukáže pohybově jednoduchý námět
- zvládá pracovat jednotlivě, ve skupině a v prostoru
- zvládá základní prvky obratnosti

Učební plán: Taneční obor Základní studium I. Stupně

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Taneční průprava	1	1	-	-	-	-	-
Taneční praxe	1	1	2	2	2	2	2
Současný tanec	-	-	2	2	2	2	2

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Taneční průprava

1. ročník Žák

- zná pocitově opěrné body pro správné držení těla v základních polohách na místě
- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní a horní končetiny
- dokáže a rozezná základní taneční kroky – běh, poskok, cval, přísuný krok
- dovede se pohybovat v prostoru, v kruhu, po diagonále, jednotlivě i v zástupu
- reaguje na základní změny tempa v hudbě
- dokáže improvizovat na dané téma z dětského světa

2. ročník Žák

- zvládá správné držení těla v různých polohách
- zvládá vedený a švihový pohyb paží
- umí poskok, cval, přeskok, přísuný a přeměnný krok, obraty a otáčky
- dokáže kotouly v před, v zad, v roznožení
- rozezná 2/4 a 3/4 takt, reaguje na první dobu taktu
- umí se pohybovat v prostoru, zástupu a po osmě
- umí reagovat na změny v hudbě – zesilování, zeslabování, zpomalování, zrychlování
- umí vyjádřit náladu vycítěnou při poslechu hudební skladby

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Taneční praxe

1. ročník Žák

- dokáže vystoupit před diváky společným vystoupením
- dokáže ohodnotit provedení a taneční projev svých spolužáků
- zvládá dětské taneční hry

2. ročník Žák

- zapamatuje si kratší choreografii, na jejichž tvorbě se i podílí a dokáže ji prezentovat na jevišti
- dokáže základní taneční kroky s náčiním, uplatňuje vědomosti a dovednosti nabyté v taneční přípravě
- dokáže vlastními slovy ohodnotit taneční projev svých spolužáků

3. ročník Žák

- pohybuje se s náčiním
- aktivně se podílí na tvorbě a interpretaci společné choreografie v rámci žákovského koncertu či taneční přehlídky
- dokáže ohodnotit u svých spolužáků technické provedení z hlediska správného držení těla, pohybovou fantazii a výrazovou opravdovost
- umí posoudit svůj výkon

4. ročník Žák

- v rámci drobných etud při hodinách, se žák vyjádří pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváci, ti pak hodnotí taneční provedení úkolu
- pohybuje se s náčiním
- interpretuje společnou choreografii

5. ročník Žák

- formuluje své taneční nápady
- prezentuje se veřejně při společné choreografii na koncertě tanečního oboru
- rozezná základní taneční styly (lidový tanec, klasický tanec, současný tanec, country tanec)
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí

6. ročník Žák

- podílí se na tvorbě choreografie na veřejná vystoupení – výběr hudby a kostýmů
- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky, ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- účastní se veřejných tanečních vystoupení

7. ročník Žák

- podílí se na tvorbě choreografie
- umí ohodnotit cizí choreografická díla, navštěvuje taneční představení a umí ho vlastními slovy ohodnotit

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Současný tanec

3. ročník Žák

- ovládá jednotlivé svalové oblasti v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- upevňuje správné držení těla
- zvládá jednoduché otáčky – kroky a poskoky
- zvládá kombinace tanečních kroků v prostoru
- užívá taneční kroky: dvojpolka, polkový krok, valčíkový krok, základní krok české mazurky
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem, cvalem, v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky
- rozpozná charakteristické rytmy běhu, poskoku, chůze
- chápe držení těla v klasickém tanci
- zná 0., 1., 2. a 3. pozici horních končetin
- zaznamená a umí vyjádřit rozdíl v tónině durové a mollové

4. ročník Žák

- umí zopakovat po učiteli jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách (leh, sed, klek) se změnou polohy těžiště
- při interpretaci vazeb svými slovy určí, které pohyby se mu dělaly obtížně, které snadno a s pomocí učitele navrhne cestu zlepšení
- fixuje pohyby pánve, páteře, trupu, ramen a dolních končetin v přízemních polohách
- dokáže jednoduché vazby na koberci
- zvládá základní prvky lidových tanců moravských
- zvládá dle svých dispozic port de bras a malé skoky

5. ročník Žák

- interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti s přecházením do různých poloh
- využívá základní znalosti anatomie, aplikuje je na sobě samém
- realizuje uvědomělý pohyb
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a synkopy
- podílí se na tvorbě choreografie a hledá s učitelem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky, aby byly v souladu s tématem
- sám tvoří krátké pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu
- zdokonaluje prvky klasického tance u tyče i na volnosti
- umí opravit chyby svých spolužáků

6. ročník Žák

- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující švihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky ve svislé ose na místě i z místa
- je seznámen s dalšími druhy skoků a výskoků
- zvládá základní pózy klasického tance
- je seznámen s dalšími prvky klasického tance
- zná základní kroky lidových tanců slovenských
- umí pérování vahou

7. ročník Žák

- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich vazby ve všech přízemních polohách, u tyče, na volnosti i v pohybu
- ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem, pádem, tlakem, nárazem
- dokáže reagovat na změny tempa
- orientuje se v základním italském hudebním názvosloví
- dovede pohyb procítit
- je seznámen podrobněji s některým cizím lidovým tancem

Učební plán: Taneční obor Přípravné studium II. Stupně
Jednoleté přípravné studium

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace
	1. r.
Současný tanec	2
Taneční praxe	2

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření Současný tanec a Taneční praxe.

Učební plán: Taneční obor Základní studium II. Stupně

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Současný tanec	2	2	2	2
Taneční praxe	2	2	2	2

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět: Taneční praxe

1. a 2. ročník Žák

- podílí se na tvorbě představení
- samostatně vytvoří pohybovou frázi na dané téma
- zúčastňuje se školních veřejných vystoupení, tanečních přehlídek
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků a učitele, vnímá je jako pomocnou ruku v posunu

3. a 4. ročník Žák

- samostatně nebo ve skupině pohybově ztvárňuje vlastní nebo učitelem navržené téma, vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmním řešením
- rozvíjí si smysl pro formu a základy taneční kompozice

- podílí se na tvorbě představení, včetně toho absolventského
- vnímá a hodnotí obsah těchto představení
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých získává nové poznatky

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět: Současný tanec

1. a 2. ročník Žák

- ovládá základy taneční techniky, obohacuje své dovednosti a znalosti
- zvládá základy techniky klasického tance, obohacuje své základy techniky klasického tance pro účely současného tance
- umí vytvořit svou vlastní pohybovou vazbu, ve které dodržuje správného držení těla a správné techniky
- orientuje se v hudbě, dokáže ji vyjádřit tancem
- pracuje s partnerem ve vzájemném naladění, střídavě v roli vedené a vedoucí
- objasní pojem „vnitřní a vnější prostor“
- při hodinách taneční improvizace pracuje s dynamickými stupni pohybu a uvědomuje si jejich vliv na kvalitu pohybu

3. a 4. ročník Žák

- je seznámen a procvičuje techniky José Limóna a Duncan metody s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých možností a dispozic
- umí vytvořit svou vlastní pohybovou vazbu, při kterých kombinuje prvky tanečních technik
- obohacuje své základy techniky klasického tance s důrazem na čistotu pohybu
- předvede nejen technické prvky, ale i duševní a taneční cit
- zopakuje po učiteli náročnější pohybové vazby se střídáním úrovní těžiště v prostoru
- chápe improvizaci jako neoddelitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- hledá vlastní inspirační zdroje

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zanese ho do třídní knihy.

5.4 Literárně – dramatický obor

Charakteristika literárně – dramatického oboru

Literárně-dramatický obor má za cíl vzdělávat žáky v oblasti divadelního umění a hereckého či slovesného projevu. Dosahuje toho prostřednictvím hereckých, pohybových a rytmických cvičení a činností. Žáci při výuce získávají praktické dovednosti a později i znalosti českého a světového divadla (jak teoreticky, tak převážně prostřednictvím aktivního zapojení žáků při zpracování námětů literárních a dramatických děl) a jsou schopni je reflektovat. Kolektivní výuka také významným způsobem rozvíjí sociabilitu žáků (sebepoznání, sebekontrola, vnímání ostatních, schopnost reagovat a řešit nejrůznější situace) a podporuje i jejich sebevědomí.

Základem výuky je převážně dramatická hra, při které žák pracuje se všemi výrazovými prostředky a využívá je pro individuální i kolektivní dramatické sdělení. Žák ve svých rolích, rozvíjí své herecké a pohybové nadání a schopnosti reagovat v nejrůznějších situacích.

Významnou součástí výuky je i přednes poezie a prózy, při kterých žáci prohlubují své jazykové schopnosti a kultivují svůj projev. Při hodinách dochází k potřebnému uvolnění, zábavě a sebepoznání.

8.1.2 Organizace výuky

- Předměty literárně-dramatického oboru, které jsou vyučovány kolektivní formou, jsou vyučovány ve skupinách maximálně 10 žáků
  - Předměty literárně-dramatického oboru, které jsou vyučovány individuální formou, jsou vyučovány ve skupinách maximálně 5 žáků
  - Předmět Práce v souboru je vyučován kolektivně. Velikost souborů je dána jejich zaměřením a podmínkami školy. Soubor má minimálně 5 žáků
  - Výuka je realizována v blocích 1 - 2x týdně po 1 až 3 hodinách podle výše minimální disponibilní hodinové dotace pro konkrétní ročník
  - Výuka může být realizována v jiné než týdenní formě organizace studia, celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu
  - Kolektivní výuku je možné realizovat společně pro žáky různých ročníků I. stupně základního studia, II. stupně základního studia a studia pro dospělé
- Součástí výuky je i oblast Recepce a reflexe dramatického umění. Výuka v ní obsažené problematiky teorie a dějin dramatického umění je realizována v rámci jednotlivých bloků výuky uvedených předmětů literárně-dramatického oboru
- Žáci ve věku od 5 do 7 let jsou přijímáni do přípravné dramatické výchovy. Přijetí do 1. ročníku základního studia I. stupně není podmíněno absolvováním předmětu přípravná dramatická výchova
  - Žáci od 7 do 13 let jsou přijímáni ke studiu vždy do 1. ročníku I. stupně základního studia. Na konci tohoto ročníku mohou vykonat rozdílové komisionální zkoušky z povinných předmětů do kteréhokoliv ročníku I. stupně. O zařazení do vyššího ročníku rozhoduje ředitel školy na základě doporučení komise
  - Žáci od 14 let jsou přijímáni do 1. ročníku II. stupně základního studia nebo do přípravného studia II. stupně
  - Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob i formu realizace stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výstupy pro studium pro dospělé tvoří učitel s ohledem na individuální potřeby a zaměření příslušného žáka

Učební plán: Literárně dramatický obor Přípravná dramatická výchova I. Stupeň

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Přípravná dramatická výchova I.	2	2

Učební osnovy: Přípravná dramatická výchova I. stupeň

Předmět: Přípravná dramatická výchova

Studium je určeno pro děti ve věku 5 – 7 let (předškoláci a 1. třída ZŠ) a trvá maximálně 2 roky. Cílem tohoto předmětu je identifikovat a kultivovat v nich přirozené předpoklady pro další studium literárně-dramatického oboru. Hravou formou jsou žáci seznamováni se základními činnostmi, dovednostmi a znalostmi, které jim následně usnadní vstup do základního studia ZUŠ. Vzhledem k tomu, že někteří žáci navštěvují pouze jeden ročník PDV a jiní 2 ročníky, je náplň učebních osnov pro oba ročníky prakticky stejná. Odlišně jsou však voleny metodické postupy – tak, aby byly adekvátní příslušné věkové skupině žáků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Žák:

- seznamuje se s principy dramatické výchovy, do kterých se aktivně zapojuje
- dodržuje pravidla daná hrou i vyučujícím
- umí zrealizovat jednoduchou hereckou etudu na zadané téma
- vnímá rytmus, reaguje na jeho změny, dovede pohybově improvizovat

Učební plán: Literárně dramatický obor Základní studium I. Stupně

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Dramatická průprava	2	2	2	-	-	-	-
Dramatika a slovesnost	-	-	-	1	1	1	1
Tvorba a interpretace	-	-	-	1	1	1	1
Práce v souboru	-	-	1	1	1	1	1

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Dramatická průprava

V tomto předmětu, který je součástí základního studia na I. i II. stupni, žák získává dovednosti a znalosti, které postupně využívá v souborové práci. Základním prvkem je dramatické hra, která rozvíjí představivost a komunikativnost. V tvůrčím procesu jsou žáci vedeni k individuálním i kolektivním improvizacím dovednostem. Pracují s předmětem, rekvizitou i loutkou a její animací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník Žák:

- zvládá principy dramatické hry a aktivně se zapojuje do kolektivní i individuální práce
- cítí rytmus, je schopen propojit jednoduchou koordinaci pohybu se zvukem.
- ovládá hru s předmětem či rekvizitou a jednoduchou animaci loutky
- spolupracuje s ostatními žáky v kolektivu
- ví co je zástupný text a rekvizita a zvládá jej použít
- provádí jednoduchá dechová a artikulační cvičení

2. ročník Žák:

- spolupracuje s partnerem při jednoduché improvizacní práci.
- je schopen projevovat koordinaci pohybu se zvukem, rozvíjí své pohybové dispozice, cítí a vnímá prostor a partnera.
- hraje jednoduchou hereckou etudu a umí fixovat její tvar
- zná základní druhy loutek (spodové- maňásek či javajka, závěsné-marioneta)
- je schopen animace spodové loutky, pamatuje si ji a tím rozvíjí svou pohybovou paměť
- zapojuje se do slovních i pohybových improvizací
- je schopen zapamatovat si jednoduchou báseň a interpretovat ji v kolektivu

3. ročník Žák:

- rozvíjí vlastní invenci při improvizční práci. Sám i v kolektivu
- zvládá interpretaci pohybových etud a práci s imaginární rekvizitou
- zvládá komplikovanější dechová a artikulační cvičení a tím rozvíjí techniku jevištní řeči
- je schopen animace zvoleného typu loutky, pamatuje si ji a tím rozvíjí svou pohybovou paměť
- z paměti interpretuje poezii nebo prózu dle zadání pedagoga
- přijímá připomínky pedagoga a je schopen je použít i fixovat ve své herecké práci

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Dramatika a slovesnost

V tomto hlavním předmětu se žák učí prostřednictvím dramatické činnosti rozvíjet a kultivovat své dramatické, pohybové a mluvní dovednosti a cíleně je využívá v uměleckém projevu v dramatické i slovesné podobě. Dramatická hra je základním metodickým principem výuky, vede k citové a výrazové angažovanosti žáků. Proces společné skupinové tvorby kultivuje jejich rozumovou, citovou a mravní úroveň. Učí se zde správným návykům jevištní mluvy a vystupování.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

4. ročník Žák:

- používá své různorodé výrazové schopnosti
- pracuje s emocí a citovým zabarvením
- reaguje na vnější impulzy, které je schopný slovně nebo pohybově vyjádřit
- ve skupinových činnostech je aktivní, tvůrčí a je schopen partnerské spolupráce
- tvoří jednoduchou roli s použitím charakterizace typové postavy, např. v pohádkách
- využívá správnou techniku jevištní mluvy
- je schopen analyzovat literární předlohu, zpracovat svůj zvolený literární námět a tvořivě jej
- interpretovat s osobním zaujetím.
- vědomě používá své výrazové prostředky. Jak mluvní, tak i pohybové
- reflektuje svou práci, i práci druhých

5. ročník Žák:

- je schopen interpretace dramatického textu v roli, využívá při tom typovou charakterizaci
- s pomocí učitele zpracuje svůj autorský námět písemnou formou a s osobním zaujetím jej
- tvořivě interpretuje
- literární předlohu je schopen zpracovat v etudě či krátkém dramatickém tvaru a veřejně ji interpretovat

- přiměřeně svému věku se zajímá o kulturní dění. Je schopen jej reflektovat a hovořit o něm
- snaží se o pravdivé a přirozené jednání na jevišti

6. ročník Žák:

- prohlubuje a využívá správné mluvní technické návyky a různorodé výrazové varianty
- je vybaven bohatými výrazovými prostředky, zvládá interpretaci textu se zaujetím, práci na dramatickém výstupu, hru v roli a charakterizaci postavy
- zpracuje zvolený námět písemnou formou a s osobním zaujetím jej interpretuje
- uplatňuje a kultivuje své mluvní i pohybové výrazové komunikační prostředky
- literární předlohu je schopen podle svých schopností analyzovat a veřejně ji interpretovat
- je schopen pracovat s trémou, využívá četných cvičení na koncentraci a uvolnění
- dokáže vyjádřit své myšlenky a pocity
- orientuje se v dramatických a literárních žánrech

7. ročník Žák:

- vědomě užívá již osvojené správné mluvní technické návyky
- obohacuje a využívá bohatý rejstřík svých výrazových variant
- ovládá interpretaci textu s citovým a emocionálním zabarvením, práci na dramatickém výstupu, hru v roli a charakterizaci
- kvalitně zpracuje zvolený autorský námět písemnou formou a interpretuje jej s vlastním osobním zaujetím
- uplatňuje a nadále aktivně kultivuje své výrazové komunikační prostředky
- literární předlohu analyzuje a interpretuje ji veřejně s osobním zaujetím a citovým zabarvením
- experimentuje a improvizuje v různých hereckých a emocionálních polohách
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání
- je schopen komunikace a spolupráce s partnerem
- zhodnotí a analyzuje na základě svých vědomostí dramatické a literární dílo
- respektuje a reflektuje práci druhých a hodnotí ji, je schopen přijmout kritiku vlastní práce

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Tvorba a interpretace

Předmět je určen žákům od 3. ročníku základního studia I. stupně. Žák zde pracuje s literární předlohou (proza, poezie, monolog, dialog) a adekvátně svým schopnostem a preferencím uplatňuje výrazové prostředky pro jeho ztvárnění. Je přítomen i procesu tvorby jiných žáků, aktivně nebo alespoň pasivně se účastní recitačních a jiných soutěží, a učí se tak hodnotit kvalitu interpretace. Tento předmět podporuje také sólové projekty práce s předmětem či loutkou. Rozvíjí se schopnost podílet se na autorském zpracování literatury nebo divadelních témat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

4. ročník Žák:

- s pomocí pedagoga vybere konkrétní literární dílo (prózu nebo poezii) a interpretuje jej podle svých možností
- vytvoří individuální etudu s vybranou loutkou, předmětem nebo rekvizitou, kterou je schopný fixovat
- veřejně interpretuje literární dílo s osobním zaujetím
- vytvoří etudu s loutkou, předmětem nebo rekvizitou, fixuje ji
- ovládá správnou techniku jevištní mluvy a práce s dechem

5. ročník Žák:

- pojmenuje téma, nálady, charaktery, orientuje se v kompozici textu
- využívá získané poznatky při tvorbě s loutkou, předmětem a rekvizitou (technika, struktura etudy, gradace apod.)
- zdokonaluje svoji mluvní techniku
- experimentuje při hledání vhodných vyjadřovacích prostředků
- při přednesu pracuje s tempo-rytmem

6. ročník Žák:

- spolupracuje s pedagogem na výběru vhodné předlohy pro individuální tvorbu, přináší vlastní návrhy
- při interpretaci díla využívá různých technologií, typů loutek a rekvizit vzhledem k vybrané předloze
- pracuje s jednoduchým hudebním doprovodem, který podporuje jeho tvorbu.
- pracuje s důrazy, pauzami, přízvuky, rytmem a tempo-rytmem
- ovládá různé typy veršů

7. ročník Žák:

- sám si vybere podle svých preferencí vhodnou předlohu a tvořivě ji se zaujetím interpretuje
- samostatně si zvolí hudební doprovod, který podporuje jeho tvorbu
- zpracuje písemně jevištní tvar (etuda, improvizace), který s využitím dramatických, nebo loutkářských prostředků realizuje
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- zná a používá zásady práce s dechem, posazením hlasu a artikulačních cvičení
- je přítomen individuální práci ostatních, při které užívá přející pozornost

Učební osnovy: Základní studium I. Stupně

Předmět: Práce v souboru

Jedná se o velmi zásadní předmět pro výuku literárně-dramatického oboru. Významně rozvíjí sociabilitu žáků, a to prostřednictvím tvorby společných inscenací a jejich následnou veřejnou prezentací, trávením společného času na divadelních představeních, přehlídkách a festivalech, diskusemi o zhlédnutých inscenacích. Žáci se seznamují s tvorbou světových i českých autorů (nejen dramatických) a tvoří inscenace na vlastní téma. Žáci se zde učí rozvíjet své vlastní nápady, přijímají nápady ostatních a zdokonalují svou schopnost kolektivní spolupráce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

3. ročník Žák:

- rozumí principu dramatické stavby
- v dramatické hře je schopen slovně popsat asociace postav
- v činoherních či loutkových etudách je schopen zahrát jednoduchý dramatický děj
- cítí hrací prostor i partnera v něm
- je schopen spolupráce se svým hereckým partnerem
- ovládá základy vodění spodové loutky

4. ročník Žák:

- dodržuje dramatický tvar
- je schopen dodržet jednoduchý dramatický tvar i při výměně rolí
- fixuje jednotlivé herecké etudy
- při své herecké práci je schopen uplatňovat techniky osvojené v jednotlivých průpravných činnostech
- zvládá základy vodění jednoduchých loutek
- zapojuje se do tvorby dramatického tvaru a je schopen tvořivé spolupráce
- vnímá svého hereckého partnera i diváka

5. ročník Žák:

- tvořivě uplatňuje princip dramatické stavby
- v dramatické etudě je schopen vyjádření vlastního námětu
- orientuje se v druzích loutek, u jednodušších je schopen animace
- zvládne jednoduchou kolektivní improvizaci na dané téma
- reflektuje práci druhých a přijímá kritiku
- aktivně se zapojuje do tvorby uceleného dramatického tvaru a využívá různých druhů loutek a rekvizit

6. ročník Žák:

- chápe a uplatňuje principy dramatické stavby
- dokáže zhodnotit divadelní inscenaci
- spolupodílí se na tvorbě dramatického útvaru a je schopný jej fixovat

- je schopen kolektivní dramatické práce s předmětem či loutkou
- uplatňuje bohatou škálu výrazových technik osvojených v jednotlivých průpravných činnostech
- má přehled o jednotlivých typech divadla a dokáže o nich hovořit
- rozumí fungování černého divadla

7. ročník Žák:

- snaží se o přirozené a pravdivé jednání v roli, rozpozná je
- ovládá a samostatně využívá různorodých výrazových technik
- je schopen improvizace, experimentuje
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru, rozumí režijnímu záměru
- v herecké práci vyjadřuje emoce
- písemně zpracuje drobný autorský jevištní tvar, individuálně nebo kolektivně jej realizuje
- je schopen interakce s divákem, vnímá prostor a partnera
- přijímá svou zodpovědnost za práci v rámci celého kolektivu
- zvládá základy animace různých loutek a předmět

Učební plán: Literárně dramatický obor

Přípravná dramatická výchova II. stupeň

Název vyučovacího předmětu:	Týdenní hodinová dotace
	PS/II
Přípravná dramatická výchova II.	2
Práce v souboru	1

Poznámka: Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně má nejvýše 1 ročník a je určeno pro žáky od 14 let věku, kteří nenavštěvovali studium I. stupně studijního zaměření LDO. Žáci směřují během studia k naplnění výstupů I. stupně základního studia studijního zaměření LDO.

Učební osnovy: Přípravná dramatická výchova II.

Předmět: Přípravná dramatická výchova II.

Studium je určeno pro žáky bez předchozí dramatické průpravy a žáky, jejichž dramatická průprava nedosahuje úrovně absolventa I. stupně základního studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Žák:

- reaguje na vnější impulzy a podněty zpracuje slovně, pohybově, slovesně
- využívá správné mluvní technické návyky a výrazové varianty
- v rámci svého individuálního pokroku je schopen zpracovat zvolený literární námět a tvořivě jej interpretovat
- vědomě užívá své výrazové komunikační prostředky mluvní i pohybové
- ovládá interpretaci textu s citovým zaujetím, práci na dramatickém výstupu, hru v roli a charakterizaci
- na adekvátní úrovni komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního)
- zhodnotí na základě svých vědomostí dramatické a literární dílo
- spolupracuje na výběru vhodné předlohy pro individuální tvorbu (např. poezii, prózu, dramatický (text, námět, téma)
- vytvoří výstup s loutkou, předmětem nebo rekvizitou
- pojmenuje téma, nálady, charaktery, orientuje se v kompozici textu
- využívá získané poznatky při tvorbě s loutkou, předmětem a rekvizitou (technika, struktura etudy, gradace apod.)
- využívá různých technologií, typů loutek apod. vzhledem k vybrané předloze
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- pracuje s frázováním, důrazy, pauzami, přízvuky, rytmem, tempo-rytmem, mimoslovními prostředky
- zná základní zásady práce s dechem, rezonančně-artikulačním ústrojím, posazením hlasu

Základní studium II. stupně

	Týdenní hodinová dotace			
	1.	2.	3.	4.
Název vyučovacího předmětu:	r.	r.	r.	r.
Tvorba a interpretace	2	2	2	2
Práce v souboru	1	1	1	1

Poznámka: Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s dramatickou přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět :Tvorba a interpretace

Předmět je určen pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s dramatickou přípravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia. Žák zde pracuje s literární předlohou (próza, poezie, monolog, dialog) a adekvátně svým schopnostem a preferencím uplatňuje výrazové prostředky pro jeho ztvárnění. Je přítomen i procesu tvorby jiných žáků,

aktivně nebo alespoň pasivně se účastní recitačních a jiných soutěží, a učí se tak hodnotit kvalitu interpretace. Tento předmět podporuje také sólové projekty práce s předmětem či loutkou. Rozvíjí se schopnost podílet se na autorském zpracování literatury nebo divadelních témat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník Žák:

- dodržuje základní principy přednesové a dramatické stavby
- autorský text je pro něj osobní výpovědí a je schopen procítěné a emocionální interpretace
- je schopen improvizace a bez přípravy zvládá kvalitně přednést slovní sdělení
- orientuje se v základních typech veršů a zvládá jejich přednes (jamb, trochej, daktyl)
- při práci na dramatických úkolech dokáže samostatně uplatit všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- s osobním zaujetím na základě vlastních zkušeností interpretuje vybraný text a zpracuje jej
- je schopen obhájit výstavbu a členění své interpretace zvoleného textu
- respektuje zásady hlasové hygieny, správně ovládá techniku jevištní mluvy
- koncentruje se na svůj výstup
- je přítomen při práci ostatních a reflektuje ji

2. ročník Žák:

- dokáže bez přípravy kultivovaně pronést slovní sdělení, využívá správných technik jevištní mluvy
- zvolenou literární předlohu využívá v projevu přednesovém nebo dramatickém při veřejné interpretaci
- při interpretaci předlohy je schopen s pedagogem spoluvytvářet a vyhledávat vhodné scénografické, divadelní a prvky
- ve své práci používá různé druhy rekvizit a loutek, je schopen jejich animace
- zajímá se o divadelní a umělecké dění, je schopen kritického myšlení
- podílí se na výběru textu, přináší vlastní návrhy, které si je schopný racionálně obájit
- chápe literární předlohu, dokáže ji analyzovat a hovořit o ní
- používá vhodné výrazové prostředky pro interpretaci zvoleného textu a rozvíjí osobitost ve volbě prostředků. Do interpretace vkládá vlastní invenci

3. ročník Žák:

- vědomě a cíleně prohlubuje své dovednosti a schopnosti
- je schopen samostatné práce při výběru textové předlohy, zpracovává ji a veřejně interpretuje
- orientuje se v kulturním dění, literatuře a dějinách dramatu
- chápe a rozumí přednesové a dramatické stavbě, kterou uplatňuje v samostatné i skupinové práci.
- rozvíjí improvizaci a je schopen hlubší reflexe
- interpretuje text s osobním zaujetím, který obohacuje mimoslovními prostředky sdělování
- dokáže se koncentrovat a vnímat partnera, uplatňuje tzv. přející pozornost

- samostatně si vybere text, který předloží pedagogovi (poezie, próza, monolog). Svou volbu si dokáže věcnými argumenty obhájit, naprosto rozumí zvolenému textu
- analyzuje svou textovou předlohu, pojmenuje téma, motivy a jazykové prostředky, v případě poezie si je vědom o jaký se jedná verš
- je schopen samostatné práce, sám si volí výrazové prostředky, které jsou v souladu s žánrem díla
- vědomě a správně pracuje s frázováním, důrazy, pauzami, přízvuky a tempo-rytmem ovládá mimiku a gesta, dobře zvládá techniku jevištní řeči

4. ročník Žák:

- vědomě a cíleně prohlubuje své dovednosti a je schopen samostatné práce
- orientuje se v literatuře, má literární přehled a navštěvuje kulturní instituce
- je schopen hovořit o přečtené literatuře a zhlédnutých divadelních inscenacích
- zvládá veřejné vystupování a pracuje s trémou
- kvalitně improvizuje, ovládá hru v roli, uplatňuje charakterizaci postavy, je schopen hlubší reflexe, na jevišti jedná v daných okolnostech přirozeně
- hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- kriticky hodnotí práci svou i druhých
- je schopen sebereflexe a přijímat kritiku
- zvládá si vybrat vhodné výrazové prostředky při ztvárnění dramatických postav v konkrétních situacích prostřednictvím monologů a dialogů
- tvoří etudy s použitím různorodých vyjadřovacích prostředků na zadané téma
- je schopen samostatně tvořit, vybere si vhodnou literární předlohu pro individuální tvorbu, která je mu blízká.
- díla interpretuje pravdivě a přirozeně, s osobním zaujetím a citovým zabarvením
- pro interpretaci volí náročnější texty, při kterých používá četných výrazových prostředků
- aktivně se podílí na přípravách a realizaci absolventského představení, do kterých vkládá svou vlastní invenci

Učební osnovy: Základní studium II. Stupně

Předmět: Práce v souboru**

Studium je určeno pro absolventy I. stupně základního studia a pro žáky s dramatickou průpravou na úrovni absolventa I. stupně základního studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník Žák:

- ovládá princip dramatické stavby a účinně jej využívá
- pracuje s osobním zaujetím
- při své práci využívá různých divadelních prvků
- vědomě rozšiřuje a kultivuje svůj pohybový a mluvní potenciál
- chápe divadelní stylizaci a zkratku
- dokáže pracovat s texty (poezie i próza)

- je účasten tvořivé kolektivní práci na dramatickém tvaru
- hodnotí práci svou, i práci druhých, je přístupný konstruktivní kritice

2. ročník Žák:

- chápe a tvůrčím způsobem užívá princip dramatické stavby
- zvládá stylizovaný projev a střih
- ve své tvorbě a dle svých preferencí využívá alternativní prvky
- pracuje s texty s osobním zaujetím, využívá emoci a citového zabarvení
- je schopen variovat dialog
- tvořivě pracuje na kolektivním dramatickém tvaru
- reflektuje hereckou práci

3. ročník Žák:

- dokáže kriticky posoudit vybrané dramatické či literární dílo, rozumí mu
- zvládá kvalitní improvizaci a vědomou stylizaci, používá herecký střih
- je schopen improvizace v různých dramatických žánrech
- vyhledává vhodné náměty pro individuální i kolektivní tvorbu
- navštěvuje divadelní inscenace a je schopen vystihnout jejich záměr a pochopit smysl použitých inscenačních prostředků
- je schopen vytvořit a hereckými prostředky vyjádřit charakterovou postavu
- zvládá dramatický dialog a monolog, využívá různých divadelních prostředků
- orientuje se v dějinách divadla (loutkové, činohra, opera, atp.)

4. ročník Žák:

- literární a dramatická díla dokáže hodnotit a starší díla připodobnit současnosti
- zvládne kvalitní improvizaci a vědomou stylizaci v jednotlivých dramatických žánrech
- je schopen přirozeně vyjádřit věrohodnou charakterovou postavu
- ovládá dramatický dialog a monolog s osobním zaujetím a citovým zabarvením
- využívá při své práci různorodých vyjadřovacích prostředků
- podílí se na tvorbě kolektivního i individuálního divadelního tvaru (výběr textu, scénické hudby, režie, atp.)
- pracuje s prvky alternativního divadla
- ovládá vodění i složitějších loutek (např. marioneta) a orientuje se v jejich technologii

Studium pro dospělé

Studium je určeno pro absolventy I. nebo II. stupně základního studia a pro žáky s dramatickou přípravou na úrovni absolventa I. nebo II. stupně základního studia.

	Týdenní hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Název vyučovacího předmětu:				
Individuální tvorba a interpretace	2	2	2	2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb a zaneše ho do třídní knihy.

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme individuální vzdělávací plán, který je přizpůsoben konkrétním potřebám žáka. Tento plán zpracovává vyučující (zpravidla na jeden školní rok) a stává se součástí osobní dokumentace žáka. Podmínky pro rozhodnutí ředitele školy o vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu jsou následovné:

- doporučení školského poradenského zařízení
- žádost zákonných zástupců žáka
- skutečnost, že míra handicapu znemožňuje výuku podle ŠVP

Vzdělávání těchto žáků vyžaduje individuální přístup a úzkou spolupráci s rodiči. V mnoha případech je potřebná přítomnost rodičů ve vyučovací hodině.

Ve škole mohou být integrováni žáci se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrovaní na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni i slovně.

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako mimořádně nadaní, může škola vytvořit individuální vzdělávací plán. Tento plán zpracovává vyučující (zpravidla na jeden školní rok) a stává se součástí osobní dokumentace žáka. Podmínky pro rozhodnutí ředitele školy o vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu:

- doporučení školského poradenského zařízení
- žádost zákonných zástupců žáka
- doporučení učitele

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

Zásady hodnocení žáků

- Hodnocení žáků věnujeme velkou pozornost. Vidíme v něm spíše prostředek motivace než represe.
- Hodnotíme aktivitu žáka, všechny kladné, ale i záporné počiny, a to nejen ve vyučovací hodině.
- Při hodnocení přihlížíme k věkovým a osobnostním zvláštnostem žáka, k jeho sociálnímu zázemí, ke zdravotnímu stavu, ale i jiným problémům během studia na naší škole.
- Veškeré hodnocení je podáváno přiměřenou a slušnou formou. Hodnocení provádíme bezodkladně.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolě. Při hodnocení také vycházíme z výchovných a vzdělávacích strategií.
- Soustředíme se na individuální pokrok žáka. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informujeme zákonné zástupce a konzultujeme s nimi daný problém, hledáme řešení.

Způsob hodnocení žáků:

a) Klasifikace

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení se vyjadřuje klasifikací. Žák je v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Drobné rozdíly mezi výsledky žáků je možno u daného stupně klasifikace vyjádřit znaménky +, - a dále pak *, obrázkem, nebo smajlíkem.

Do žákovské knížky je možno udělit více známek v jedné hodině, kdy je možné hodnotit jednotlivé prvky výkonu žáka, v kolonce hodnocení je pak uvedena jedna známka, jakovýsledek celé hodiny, která je zapsána do elektronické dokumentace.

Nelze-li žáka hodnotit za první pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo ukončeno nejpozději do ukončení hodnocení za druhé pololetí příslušného školního roku. Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku.

b) Vysvědčení

Vysvědčení za 1. pololetí dostávají žáci formou výpisu z vysvědčení, na konci školního roku dostávají žáci vysvědčení za obě pololetí na předepsaném tiskopise. Žáci přípravného studia všech oborů dostávají na konci školního roku potvrzení o návštěvě přípravného studia.

c) Postupová zkouška

Před koncem každého školního roku vykonávají všichni žáci hudebního oboru postupovou zkoušku. Její obsah je pro každý ročník uveden v kapitolách jednotlivých studijních zaměření. Postupové zkoušky hodnotí nejméně tříčlenná komise, složená z učitelů daného nebo příbuzného oboru. Členy komise jmenuje ředitel školy. Jejím předsedou je ředitel školy, nebo jím pověřený učitel. O hodnocení zkoušky rozhoduje komise většinou hlasů, při rovnosti rozhoduje hlas předsedy. Úspěšné vykonání postupové zkoušky je podmínkou postupu do vyššího ročníku. Znamka z postupové zkoušky nemusí nutně ovlivnit známku na vysvědčení. Žák ukončuje cyklus vzdělání postupovou zkouškou, nebo absolventským vystoupením.

Pokud žák nemůže, ze zdravotních důvodů nebo z důvodů hodných zvláštního zřetele, vykonat postupovou zkoušku, může ředitel na návrh učitele nebo zákonných zástupců povolit odklad. Pokud se žák v aktuálním školním roce aktivně účastnil národních a mezinárodních soutěží svého oboru, může být od postupové zkoušky upuštěno. V této náležitosti rozhoduje ředitel školy.

U nehudebních oborů postupovou zkoušku nahrazuje veřejné vystoupení, výstava nebo třídní prezentace.

Vlastní hodnocení školy

Cíle a hodnoty, které si škola klade před sebe, vytvářejí její obraz ovlivňující pověst školy na veřejnosti a prezentují její kvalitu. Hlavním cílem vlastního hodnocení školy je zhodnocení stavu – informace o tom, jak ŠVP podporuje práci učitelů, jaké je prostředí, v němž je realizována výuka, atd. Účelem je zjistit aktuální informace, které budou využity jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím je zefektivňován proces výuky, zkvalitnění školního vzdělávacího programu a utváření klíčových kompetencí žáků.

Kritéria jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (rámcový plán práce pro každý školní rok).

Oblast i vlastního hodnocení školy

1. Podmínky ke vzdělávání (materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání).
2. Průběh vzdělávání – uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů
3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání).
4. Výsledky vzdělávání žáků.
5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.